

MAGYAR LAJKA

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Taxa p.

Budapest
Postafiók 151
Extern

Főmunkatárs: dr Gyárfás Elemér

Fiedler István püspök lemondott

A szatmári és nagyváradai római katolikus egyházmegyék romániai területe az 1930-ik évtől kezdve fontos egyházkormányzati rendezés alá került. A két egyházmegye a maga különállását elvileg megtartotta ugyan, de közös egyházi kormányzót kapott, vagyis az egyházi személye tekintetében egységgé változott, egymásba kapcsolódott. A két egyházmegyei területen megmaradtak a különböző egyházi igazgatási szervezetek, de ugyanegy lett mindkettőjük felett a püspöki joghatóság gyakorlója. Az ilyen egybefűzés jelképies kimondása és bevezetése közös apostoli kormányzó kinevezésével és hivatalba lépésével történt, majd az előkészület után a két egyházmegye megkapta első közös püspökét is Fiedler István személyében.

Az „elvi egyenlőséggel egyesített” két egyházmegye első püspöke 1930. december havának első hetében vette át mindkét püspöki székhelyen az egyházmegyék lelki és jogi kormányzatát. Jövevelekor került az ünnepélyes hangosságot; ellenben a csöndességet és a lelki fölemelkedés riadó nélküli egyszerűségét akarta. És most, kilenc év múlva, szinte évfordulós napon érkezik a hír, hogy Fiedler István püspök lemondott az egyesített egyházmegyék kormányzatáról, s a pápa a lemondást elfogadta. A lemondott püspök úr pedig megható egyszerűséggel fejezte ki azt az óhaját, hogy amilyen csöndben jött, olyan csöndben kíván távozni. „A jogi kapcsolatok megszűnnek. — írta a nagyváradai káptalanhoz írt levelében, — de a szeretet köteléke megmarad.” Együttal utalt arra, hogy a két egyházmegye összekapcsolásának olyan előzmény nélküli gyakorlati nehézségei mutatkoztak, hogy azok tökéletes megoldására az ő növekvő évszámai mellett, s egészsége gyöngülése között többé már nem tud vállalkozni.

Ilyen értelemben már az 1932-ik év óta ismételt többször fölajánlotta lemondását, de a római Szentzsék éppen az első nehézségek áthidalása érdekében kérte a maradását. Az idén újból előterjesztette az arra való hivatkozást, hogy egészségi állapota nem bírja a kettős egyházmegye fokozódó gondjait, s hogy ami átmeneti feladatra, az egyházmegyék közös kormányzatának a megalapozására vállalkozott, azt legjobb lelkiismerete szerint elvégezte, s most már a további fejlődés vitelére új erő szükséges. A római Szentzsék ezúttal méltányolta Fiedler püspök úrnak a lemondáshoz való ragaszkodását, s a lemondás elfogadásával felmentette őt az egyházmegyék kormányzatától és Márton Áron erdélyi római katolikus püspököt bízta meg, hogy ideiglenesen apostoli kormányzó legyen a két egyházmegyében. Az apostoli kormányzó az eddigi rendelkezések szerint a hét szerdáján veszi át Nagyváradon az egyházmegyei vezetési joghatóságát, a következő napon pedig Szatmáron megy végbe ez az átvétel.

A változás személyi vonatkozása kétségtelenül mélyreható, mert Fiedler István püspök igazán legjóságosabb lelkiatyja volt híveinek, s ezt a hívők minden társadalmi rétege mind-mind melegebben megérezte és fokozódó szeretettel foglalta fel a főpásztorát. Különösen megindító volt, ahogyan Fiedler püspök élet-példája és buzdító szavai az élet legegyszerűbb viszonyaira is folyton kikeresték a keresztény hit megvilágító sugárzását. Az ő megfogalmazásában gyakran felhangzott az intés, hogy „legyetek szentek.” Es rámutatott, hogy hogyan lehet szent valaki a munkában, a kötelességteljesítésben, a napi beszélgetésben, a családi életben, az utcai találkozásban is, a szórakozásban is, aztán hogyan kell hazugságmentes őszinteséggel jóakarónak lenni mindenki iránt. A világi hiúságok, vagy aláhullások mulandóságai fölött folyton megláttatta, hogy milyen örök változatlanosság a lélek magaslata és mennyire meg tud oldani minden földi nehézséget az ebbe kapcsolódás. Mennyi igazlatást tud belehozni az egyéni viszonyokba, a mennyi békét az egymás iránti felfogásokba.

Az egyszerű dolgok örökéleti jelentősége a püspök szavaiban és életművében olyan szelíd sugárzást kapott, mely mindenkiben jóságra vezető megfontolásokat támasztott. Igen érdekes, hogy mikor helyettesítő bérmauton járt a Székelyföldön, az ottani szegény nép is ezt az egyszerűséghez hajló melegséget érezte ki a Fiedler püspök szavaiból, s ott is mélyesen megszerették ezt az apostoli lelket, aki mindenkinek igazat, talált és fölemelőt tudott mondani a maga életküzdelméi megoldására. A nép fia volt ott is, mikor a nép atyjaként szólott, intett, vigasztalt és az élet megszenteléséről jótanácsokat adott. Természetes, hogy egyházmegyéinek hívserege is mind fokozottabban érezte püspökének lelkéből ezt a minden egyszerűsége állandóan, átölelően kiáradó melegséget. Ez az a személyi vonatkozás, ami Fiedler püspök egyéniségét mélyen beleiktatta azoknak a lelkébe és szeretetébe, akik egyházkormányzatának kilenc éve alatt az ő közvetlen gondozása alatt állottak.

Egy korábbi nemzedéknek újabb nemzedékkel való fölváltása történt meg e kilenc esztendő alatt. A külvilágban is látnunk kellett azokat az óriási változásokat, melyek egész társadalomszervezési fordulókorszakokat hoztak magukkal. Világnézetű erők vonultak föl mind nagyobb kiélezésekkel, s a keresztény világnézet is ebben a fordulókorszakban lépett ki az addigi jelszavas, vagy félnéken félrehozódott állapotából. Ekkor lett mind határozottabb tényező, hogy a tömegek fölfigyelését maga körül csoportosítsa és mindinkább alakítóan nyuljon bele a világi életbe. A keresztény világnézetbe történtek olyan bekapcsolódások is, melyek pártállások és eltasztító szenvedélyeségek fűtőanyagává szertnek lenni a kereszténységet, holott ennek lényege az egyetemeség, a jóságra törekvés ellenkező irányainak is az egybefoglalása. Felvilágosító és tisztító lélekunka kell a kereszténység ilyen lényegének

a megértéséhez. A keresztény világnézet most, ebben a forduló korszakban érkezett ahhoz, hogy erőt tudjon kifejteni a gyarlóságokból való kibontakozásra és az elfogult ellentétek leküzdésére.

Ezzel függ össze a katolikus egyház törekvése, hogy az eszmetérjesztés modern eszközeit a technikai fejlődések fokán vegye maga is igénybe. A katolikus sajtóakció is így kezdett bele a maga tömegszervezésébe. Éppen az elmúlt évtized ideje alatt ez a sajtóakció világszerte új megalapozásokat kapott, s ennek a világozolekvésnek egyik szerény elágazása az is, ami lapunk és társalapja nyolc éves fennállásával kifejeződött. A katolikus napisajtó intézménye így indult itt nálunk is működésbe. Fiedler püspök apostoli buzdításának ebben is megvan a maga nagy érdeme. Annyi odaadó szeretettel biztatta az alapító munkát, s annyi jósággal bátorította a további fejlődést, hogy ez tábor gyűjtött sajtó köré, mely Isten segítségével a maga erejéből tudja fenntartani magát, s bizalommal gondolhat további működése folytatására és folytonos tökéletesülésére.

Fiedler püspök ur egyénisége előtérbe lépett akkor is, mikor a jószéffalviak nagy szerencsétlensége a hittestvérek alkotó részvétele után siklott. A püspök úr lapunk útján szólott az egyházközségek keresztény jóindulatához, s a lapunkhoz befolyt adományok egymillió lelen túli összege bizonyítja, hogy milyen tábor az, mely lapunkon keresztül segítségre tud sietni. A népérés egymásra ismerő jósága így lendült cselekvésbe és áldozatkészségbe a meleg apostoli szó nyomán. Társadalmi összegeződés állott elő, a népi összetartás gyönyörű életösztlőne, mely jóságos tartalma lehet a további egészséges népközösségi fejlődésnek.

A forduló korszak a hitélet válságaival is érezte, hogy mult és jövő nemzedékek lelki tusája nehezedett a közelétre. Fiedler püspök egyházkormányzatának kilenc éve azt a jellemző jelenséget tünteti föl, hogy a válság nem a hitzilárdás megrendülése irányában alakult, hanem ellenkezőleg: e kilenc év alatt a hitélet mind nagyobb elmélyülése lett urrá a lelkek fölött, s ez a hitélet mind nagyobb tömegeket tudott felkarolni. Ennek a kifejeződése az a sok templomalkotás is, mely mind Fiedler püspök missziós buzgólkodásának és jótékony-ságának az eredménye. Ő valóban válságos, átmeneti idők püspöke volt. Ebbe az átmeneti bizonytalanságba az is beletartozik, hogy a két egyházmegye kormányzati egyesítése olyan problémákat vetett fel, amelyek eddig a mi körülményeink között nem fordultak elő. Es mégis tudott alkotó püspök lenni. Alkotásai azok mellé állítják őt, akik csendes, nyugodt idők békéjében minden erejüket és képességüket alkotó munkára fordíthatták.

A szatmári egyházmegyében hét templom és egy új plébánia örökíti meg kormányzását. Szatmáron Kis Szent Teréz tiszteletére épült gyönyörű templom, hogy kristályosodási központja legyen a körülötte kialakuló hitéletnek és majd egykor plébániának. Templom épült azután a Nagykároly melletti Börveiben, Kisdengelegen, Batizgombáson, Batareson, Pusztadarócon és Szokondon. Batareson a templom-építés mellett teljesen új plébániát szervezett.

A nagyváradai egyházmegye még inkább magánviseli alkotó kormányzásának emlékét. Őt új templom épült buzgósa folytán. Nagy-

váradon az Óssi-telepen Kis Szent Teréz tiszteletére épült gyönyörű plébánia-templom és ugyancsak Nagyváradon a Katalin-telepen Csodásrémről elnevezett Boldogasszony tiszteletére. Templomok épültek még Diószegen, Szalárdon és Pacalson. Épülőfélben van jelenleg a fegyverneki templom. Kápolnák épültek: Szilágyzentkirályon, Szilágynagyfaluban, Biharosanál, Ersemjénben és Nagyváradon a Szent József-telepen. Teljesen új plébániákat szervezett: Szalárdon, Ersemjénben, Nagyváradon a székesegyház mellett és az Óssi-telepen. Teljesen új plébániai épületeket emeltek: Magyarcsékén, Mezőtelegden, Érkeserűben, Szalárdon és az Óssi-telepen. Új iskolát építettek Érkeserűben, Szilágycehben és Nagyváradon az olasz- plébánia mellett. Alkotásai közé tartozik még az Egyházmegyei Tanítók Önszervező Alapjának a létesítése, amely a tanítók nyugdíjairól gondoskodik.

Van ezeknek az alkotásoknak a sorozatában valami olyan megnyilvánulás, amely a maga összességében nagyobb arányú, mint az

eltelt kilenc év időtartama. Mintha lázas sietés arra törekedett volna, hogy kevés idő alatt is sok történjék. És a természetfölötti élet érdekében történjék minden köteleességteljesítés, hogy annak az eredményei ne essenek a naponkint bekövetkező változás esetlegességei alá, hanem megmaradassanak a lélekmagaslatok örökös szolgálatára. Munka a változandóság között is a hit és a lélektanítás állandóságáért.

Amikor Fiedler püspök alkotásai során végigtekintünk, ismét arra a levélre gondolunk, amelyet lemondásával kapcsolatban a nagyváradi káptalanhoz intézett:

— A jogi kapcsolatok ugyan megszűntek, — írja, — de a szeretet kapcsolata, amely mindig erősebb volt a másiknál, továbbra is megmarad.

Valóban megmarad a szeretet kapcsolata, sőt még több is. Itt marad ő közöttünk műveiben. Annál is inkább, mert alkotásaiban nagy szíve szeretetét öntötte bele és ezért művei ennek a szeretetnek szüntelen hírdetői lesznek.

Dr Soós István képviselő nyilatkozata a magyar parlamenti csoport eredményes működéséről

A kormány kisebbségi törvény megvalósításával foglalkozik

Nagyvárad. Saját tud. Dr Soós István országgyűlési képviselő most érkezett vissza Bucurestiből. A képviselő munkatársunk előtt vázolta a magyar parlamenti csoport elmúlt heti tevékenységét.

Dr Soós István elmondotta, hogy a parlament hétfőn, december 11-én délután tartotta első ülését, amelyen Petre Andrei közoktatásügyi miniszter terjesztett be három törvényjavaslatot, melyek közül az egyik a Máramaroszigeten felállítandó görögkeleti felekezeti tanítóképzőre vonatkozik, a másik pedig az elvesztett diplomák másolatainak kiadási módzataira vonatkozik. A törvényjavaslatokat a bizottságnak, amelynek a véleményét és módosító javaslatát alapján a parlament mind a három törvényt meg is szavazta. Ezenkívül a közmunkaügyi miniszter terjesztett elő több kisebb jelentőségű törvénytervezetet, amelyek ezidőig a bizottság előtt vannak tárgyalás alatt. Fontos törvényjavaslatot terjesztett be a munkaügyi miniszter, amely a zeneszerzők, festők és szobrászok öregségi és betegség esetén való biztosítását szolgálja. A javaslat érinti a kisebbségi művészek érdekeit is.

— A parlamenti tárgyalásokon kívül több fontos közérdekű ügyben jártunk el — folytatta Soós István — és több helyen sikerült eredményt elérni.

— Mindenekelőtt Varga Béla unitárius püspökkel együtt eljártam Nistor vallásügyi miniszternél a protestáns lelkészek államsegélyének felemelése ügyében. Kedvező választ kaptunk. Nistor miniszter közölte, hogy a pénzügyminisztertől ötmillió lei hitelt kért és január 1-től a felemelt segélyt a lelkészek valószínűleg meg fogják kapni.

— Eljártam Petre Andrei közoktatásügyi miniszternél a nagyváradi református elemi iskolák egyhuzamos tanítása ügyében, ahol a szegény 6-7 éves gyermekek 3-4 kilométer távolságról kénytelenek naponta kétszer iskolába járni. A miniszter megígérte, hogy a kérdést kedvezően fogja elintézni, a tantestület és a szülők együttes kérését átvette és remélhetőleg karácsonyig el is intézi.

— Fontos lépések történtek a Magyar Parlamenti Csoport részéről a határszéli magyarság helyzetének javítása és sérelmeinek orvoslása tekintetében. E tekintetben egyelőre részleteket nem közölhetek. A kormánykörök előtt feltártuk a határszéli magyarság kérését és ma már illetékes helyen teljes ismeretében vannak a dolgoknak. A parlamenti csoport ismételt eljárt Ghelmegeanu belügyminiszternél a kisebbségi jegyzők ügyében. A miniszter jóakarattal meghallgatta az előterjesztéseket, egyelőre négy kisebbségi jegyzőt, akik betegség miatt ragaszkodnak régi helyükhöz, visszahelyezett régi állásukba és megígérte, hogy a többiek ügyét is bevizsgálja. A miniszter magáévá tette indítványomat, hogy a megyefőnökök min-

den hónapban tartsanak a megye képviselőivel értekezletet és ebben az irányban intézkedést is tett azonnal az államtitkár útján.

— Közölhetem továbbá, hogy a kormány a kisebbségi törvény mielőbbi megvalósításával foglalkozik és előterjesztést vár ebben a tekintetben a kisebbségi minisztertől. A kisebbségi miniszterrel viszont közölte a magyar parlamenti csoport, hogy feltétlenül szükségesnek tartja, hogy ebben a kérdésben meghallgassák, sőt javaslatot is terjeszteni kezdjenek elő. A kisebbségi miniszter kijelentette, hogy a javaslatot a magyarság képviselőivel megtárgyalja és lehetséges, hogy már a karácsonyi ünnepben ezek a tárgyalások megkezdődnek és az a lehet, hogy a kisebbségi törvényjavaslat már a januári parlamenti ülés előtt tárgyalás alá kerül.

— Még megjegyzem, hogy december 12-én este a magyar parlamenti csoport testületileg vett részt a Tatarescu miniszterelnök által rendezett teán, továbbá a magyar ügyvédek részt vettek 15-én Micescu igazságügyi miniszter lakásán tartott megbeszélésen, ahol az igazságügyi miniszter az új ügyvédi törvény alapelveit ismertette, kitérve a kisebbségi ügyvédek helyzetére is.

Kegyvesztett lett Moszkvában a finn népkormány

Önkéntes légiót alakítanak a Finnországban élő angolok és kanadaiak — Megsemmisítettek a finnek két szovjet hadosztályt

Moszkvából jelentik: A leningrádi katonai körzet vezérkarának jelentése szerint december 17-én az orosz csapatok Murmanszk irányából Petsamótól délre 75 kilométerre nyomultak előre Uchta irányába. Az oroszok a határtól 125 kilométerre vannak nyugatra. A többi helyeken csak felderítő őrszarakok voltak.

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” haditudósítójának jelentése szerint a finnek teljesen megsemmisítettek két orosz hadosztályt, melynek 86 ezer embere az utolsó szálig elesett, megsebesült vagy fogdába került. A finnek háromodora az, hogy lassan visszavonulnak, innét tovább csalva maguk után az oroszokat és azután sikeres ellenátadásba mennek át.

A Reuter szerint a Finnországban élő angolok és kanadaiak önkéntes légiót alakítanak, mely nemskára a harcra indul.

Rómából jelentik: A Regime Fasista tallin

Szájában
egy valódi
VALDA
PASZTILLA-val
teljes tüdőből lélegzi be a fenyők
és eukalyptuszok balzsamos
levegőjét, amely megelőző
és gyógyító.

Nagyszámu pilótát képeznek ki a dominiumokban Anglia légi hadereje számára
Idegen repülőgépek holland terület felett

Párizsból jelentik: Hivatalosan jelentik hétfőn délelőtt: Nyugodt éjszaka, néhány tüzérségi lövés.

Londonból jelentik: A légügyminisztérium és a dominiumok vasárnap hivatalos közlést adtak ki, mely szerint Ottavában aláírták a légügyi kiképzés tervének végrehajtásáról szóló egyezményt. Ezt az egyezményt India, Ausztrália, Új-Zeeland és az egyesült királyság képviselői hozták létre. Eszerint a dominiumok nagyszámu ifjút képeznek ki pilótává, megfigyelővé és légi tüzérré, ami által nagymértékben gyarapítják a kiképzett angol repülőgépek számát.

Amsterdamból jelentik: Hivatalos közlés ezerről vasárnap reggel idegen repülőgépek átrepültek az ország több városa felett, igen nagy magasságban. A repülőgépek csak akkor hagyták el Hollandia területét, amikor több vadász raj felszállt és ezenkívül a földről is tűz alá vették őket.

A tengeri háboru eseményei.

Oslóból jelentik: A Strindheim nevű 460 tonnaos norvég gőzös a skót partok közelében aknára futott és elsüllyedt. A hajó kapitánya és 8 matroz életét vesztette. A hajó személyzetének többi tagját egy másik norvég gőzös partra szállította.

Londonból jelentik: A Shernity nevű angol motoros hajót Anglia keleti partjai közelében két német repülőgép gépfegyvertűzzel és bombázóporral támadta meg. Egy bomba letalálatlanságban érte a hajót, mely elmerült. Legénységét megmentették.

Londonból jelentik: Az Ursula nevű angol tengeralattjáró elsüllyesztette a Kölu-osztályba tartozó egyik német cirkálót.

jelentése szerint a Kusinnen-féle ellenkormány kegyvesztett lett Moszkvában. Ez állítólag azért történt, mert Kusinnen megígérte, hogy az ellenegyeskedés kitoréásától számított 13 napon belül Helsinki-ben végső zászló fog lobogni. Azt is állította, hogy a kommunista párt olyan erős Finnországban, hogy ő a háború kitoréása után rögtön lázadást szervez a szovjet mellé áll. Minthogy ebből semmi sem következett be, Moszkva — az orosz lap szerint — sejtette Kusinnenent.

A nagyváradi mozgóképszínházak mősora:

DORIAN: AZ ALARGOS EMBER.
CORSO: IGY SZÉP AZ ÉLET.
APOLLÓ: A CIRKUSZ LEANYA.

Ófelsége jelenlétében ünnepélyesen avatták fel a világtörténelmi intézetet

Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter és Iorga professzor nagy beszéde az ünnepségen

Bucurestiből jelentik: A király és a kormány tagjai résztvettek szombaton a világtörténelmi intézet felavatásán, amelynek Iorga professzor a vezetője.

Ezalkalommal először Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter mondott beszédet, rámutatva a történelemismeret jelentőségére a népek életében és az egyetemi oktatás terén.

— Egyetemeink életét, — mondotta — éppúgy, mint egész közéletünket is hosszú időn át nyugtalanította az a körülmény, hogy ifjúságunk és közéletünk helytelen úton haladt. A tanárok és a diákok eltávolodtak hivatásuktól és a tudomány szeretetét a politikai uralomért folytatott harcra cserélték fel. Ifjúságunk, akik alig nyitották ki még a szemüket az élet megismerésére, terveket kovácsoltak az állam vezetésére és a tanuló szerénységét a félművelt emberek hencsere váltotta fel viselkedésükben. A tanárok közül is elfelejtették néhányan, hogy az igazság és a tudomány szomjazása kell hogy összekötőkapocs legyen tanár és diák között, nem pedig egyéb. Emiatt kezdett eltűnni az a tisztelet, amellyel a tanárnak és a diáknak egymás iránt kölcsönösen viseltetnie kell. Erélyes és határozott közbelépésre volt szükség, hogy egyetemi életünk betölthesse azt a szerepet, amelyre hivatott. Most már az a feladat hárul reánk, hogy megtaláljuk és megteremtjük a tudományfejlesztés legjobb eszközeit. Ezek közé tartozik a különböző tudományos intézetek felállítása, amelyek alkalmasak az egyetemeken végzett munka kiegészítésére. Ezt a célt fogja szolgálni a világtörténelmi intézet is. Ebben az intézetben, amelyet Iorga professzor adományozta, hatalmas könyvtárral látott el, tanulmányozhatja a diákság a népek múltját, megértheti a különböző műveltségeket és megtalálhatja azt a helyet, amelyet a románság a népek között elfoglal. Almodozások helyett az egyetemi hallgatók a népek sorsát fogják megismerni és meg fognak erősödni a hit, a remény és a munkaszeretet erényeiben.

Azután Iorga professzor mutatott rá a világtörténelmi intézet jelentőségére.

— Abban a korban, — mondotta többek között, — amelyben a nemzetközi szerződések csak fegyverszünetet jelentenek, a történelem tanulmányozása mutatja meg, mily veszedelmes dolog minden ellenőrzés és fékező hatás nélkül bárkinek átengedni a jogot, hogy elhárítsa a pillanatot, amelyben az érdekek nem engedik meg többé a nemzetközi kötelezettségek tartalmához való ragaszkodást. Senki sem vitathatja el, hogy egy nép életére jelent meg kell találnia az utat mindenki számára és esetleg a saját kárára is. De ahogy mi értelmezzük a szerződések tiszteletbentartását, az már nálunk nemzeti sajtáság. A szerződések nemzeti vallásunk részét képezik.

A beszédekre a király a következőkben válaszolt:

— Egy tudományos intézet felavatása számomra mindig különös örömet jelent. De a mai háborús időkben egy történelmi intézetnek a felavatása más jelentőséget is nyer. A történelmet úgy fogták fel, mint a többékevésbé érdekes események felsorolását, amelyekben nagy emberek vagy kevésbé nagy embe-

rek játszottak szerepet, anélkül, hogy az emberiség és a világ művelődésének fejlesztésére különös befolyásuk lett volna. A történelem nem tények felsorolása, hanem történetek egymásba láncolódása s ez adja meg ennek az in-

„Ciano beszéde újra megerősíti a német-olasz barátságot“

Világviszhang az olasz külügyminiszter szombati beszámolója. — Párisban úgy látják, hogy Olaszország a végsőkiig ki akar tartani semlegessége mellett

Berlinből jelentik: Ciano olasz külügyminiszter szombati beszámolója a nemzetközi életben nagy érdeklődést keltett. Bőven foglalkozott a beszéddel az egész világ sajtója.

A *Völkischer Beobachter* ezeket a következőket vonja le Ciano beszámolójából:

— A beszéd a demokráta világ világháború utáni politikájának teljes visszautasítását jelenti. Akár csak a legutóbb kiadott német fehér könyv, ez a beszéd is a világháború utáni politika világánál vizsgálta meg az elmúlt nyár eseményeit. A versaillesi rendszert, amelyet a fasiszta Olaszország mindig visszautasított, maga a történelem is elítélte.

A *Deutscher Dienst* megállapítja, hogy a beszéd újra megerősítette a német-olasz barátságot.

Ciano beszédét Párisban is nagy érdeklődéssel fogadták. Francia politikai körök kétségtelennek tartják, hogy Róma végsőkiig ki akar tartani a nem hadviselő fél óvatosságot és sok előnyt jelentő álláspontja mellett. Nagy érdeklődéssel fogadták Párisban a beszédnek az olasz-spanyol viszonyra vonatkozó részét.

Olaszország nem akar olyan lépést tenni, mely magzavarhatná viszonyát Németországgal.

Az Egyesült Államokban meglepetést keltett, hogy Ciano beszédében nem tért ki Finnország ügyére. A Havas szerint Amerikában ezt azzal magyarázzák, hogy Olaszország hivatalosan nem akar

Eseménytelenség a nyugati fronton. — Meghíusult angol repülő-támadás két német sziget ellen. — Légiriadó Franciaországban

Berlinből jelentik: A véderő főparancsnoksága közli, hogy a nyugati fronton nem történt semmi említésre méltó esemény.

A légi haderő az északi tengeren felderítő tevékenységet fejtett ki. Az angol bombázó repülőgépek kísérlete, hogy megtámadják Nordenney és Sylt szigeteket, meghíusult. A bombák a tengerbe estek. A támadás éjjel 10 órától hajnali két óráig tartott, de eredményt nem ért el.

Francia hadijelentés szerint a nyugati fronton tüzérségi csatározások folytak. Franciaország északi részén vasárnap délelőtt huszperces légiriadó volt.

Londonból jelentik: A légügyminisztérium je-

létésének a jelentőségét.

— Egy nép, amely annyi évszázad óta lakik a saját földjén, mint a mi népünk is, — nem véletlen végzettség eredményeként, hanem tények és fejlődési mozzanatok egymásba láncolódása folytán létezik, amit csak a történelem mutathat meg. Ime ezért van a mai nagy tusakodások, bonyodalmak korszakában ennek az intézetnek különös küldetése.

— De ettől függetlenül is magára vonja figyelmemet ez az intézet, mert annak jele ez, hogy új szellem kezd uralkodni felsőiskolai oktatásunkban és pedig az a szellem, amely szerint nem elegendő az, amit a tanár a tanszékéről tanít. A főiskolai oktatás hosszas tanulmányt s a tanultak elmélyítését jelenti. Ezért végtelenül megörvendeztet engem a tudomány egy új intézetének megnyitása.

Az uralkodó végül köszönetet mondott Iorga professzornak, akinek kezdeményezése ezt az intézetet megteremtette.

kilépni semlegességéből és semmiféle olyan lépés nem akar tenni, mely magzavarhatná viszonyát Németországgal.

Az olasz lapok vezércikkét szentelnek Ciano beszédének és a beszéd jelentőségét a következőkben emelik ki:

— Az olasz külpolitika alapja a szerződéses felülvizsgálása. Olaszország kommunistaellenes hatalom volt és marad, de ez nem Oroszország ellen hanem a nemzetközi kommunista propaganda ellen irányul. Olaszország állja vállalt kötelezettségeit. A jelenlegi háború kitérésének diplomáciai előzményei igazolják Olaszország mai magatartását. Olaszország a dunai és kárpáti vidéken béke ügyét és annak megszilárdítását igyekszik előmozdítani. A *Popolo d'Italia* szerint Mussolin rámutatott a versaillesi helyzet tarthatatlanságára. Ha követték volna az általa megjelölt utat, megkímélhették volna Európát az újabb háború borzalmaival.

A *Messaggero* szerint Ciano világosan beszél az olasz-német viszonyról. A szankciós támadás Olaszországot Németország mellé állította s létrejött a tengely.

A *Resto del Carlino* szerint Olaszország maga tartása, mellyel elszigetelte a háborút, különösen a dunai és balkáni államoknak válik hasznára Olaszország politikája Európának ezen a vidékén a népek közötti együttműködést akarja előmozdítani.

lentése szerint vasárnap a késő délutáni órákban német repülőgépek jelentek meg a keleti partok központján. A légvédelmi tüzérség tüzelt a gépekre, majd angol vadászipülőgépek a tengeri üldözték a német gépeket.

Szabadon bocsátottak az angolok egy német árut szállító japán gőzöst.

Londonból jelentik: A *Sanyu Maru* nevű japán gőzös, mely német árut szállított, 24 órá fogvatartás után vasárnap délután szabadon bocsátották az egyik dugáru-kikötőből. A japán kormány ugyanis behíusította, hogy a német árut már november 27 előtt kifizették. Ennek alapján mentesítették az elfogás alól.

**Legszebb és legolcsóbb karácsonyi ajándék
az Eucharisztikus kongresszusi emlékkönyv.
Megrendelhető „ECCLESIA“ Nagyvárad, Regele Carol II. No. 1.**

Lelakatozt harcikocsikban ülnek a szovjet orosz katonák

Visszatérés nincsen: vagy a biztos halál vagy az elfogatás. — Helyszíni riport a finn-országi frontról

Karéliai hadszíntér, december. A szovjet-hadsereg Finnország ellen intézett támadásai elsősorban a déli harctéren folynak, a Ladogató és a Finn-öböl közti finn-országi határvonalon. Itt húzódik a finn Mannerheim-vonal, amelynek bevételére első feltétele az orosz csapatok átvonulásának, éppen ezért a harctéren ezen a részen folyik a legnagyobb küzdelem a csapatok között. Ez lehet az oka annak, hogy a délkeleti hadszíntér parancsnokságának engedélyével ide ellátogathattam.

A frontnak általam látott részén a következőket tapasztaltam: Az orosz harcikocsikkal szemben a védekezés úgy történik, hogy a finnnek megvárják, míg az orosz harcikocsik a front közelébe jutnak.

Csak ekkor kísérik meg a tank elfogását. A benne ülő három orosz katonát a kocsi kocsiból kiszállni nem tud, mert azt lelakatozták, visszavonulni nem szabad, mert ezt az orosz parancsnokság főbelövésével bünteti. Világos tehát, hogy a tanknak rövidesen bele kell kerülnie a finn védelem gyűrűjébe és mihelyt ez megtörtént, néhány perc múlva már vontatják is őket a készen álló traktorok a fogolytábor felé. Ilyen bekerítést szerettem volna egy fő melléti dombról megtekinteni. Az oroszok egyik előőrsé azonban keresztülhúzta számításomat. Amint a dombon egy kis csoport kíséretében felfelé haladtam, az orosz őrszem észrevette a földön mászó társaságot és egy pillanat múlva már fűtyültek felénk a szovjetkatonák golyói. Egy kis emelkedő hóbucka mögött kerestem fedezéket, megvártam, hogy a tűz elcsendesedjék, de abban a pillanatban, amint ismét felálltam, újra fűtyülni kezdtek a golyók. A vezető katonaiszt utasítására ismét földre vetettük magunkat és gurulva jutottunk le a hegyoldalról.

Az ükötet megsejtelése tehát nem sikerült, de ez a kis incidens nem zavart meg abban, hogy legalább a tűzvonalból most visszakerült finn katonákkal váltsak néhány szót. A kissé fáradt, de vidám és a lelkesedéstől még most is kipirult arcú fiatal emberek fegyvereiket tisztogatták, siléceiket kezegették. Amikor megszólítottam őket, csak úgy ömlött belőlük a szó. Semmi nyoma elkeseredésnek vagy elkedvetlenedésnek, mindenki örömmel végzi munkáját és a hírtelen hidegre fordult időjárás sem szegi kedvét egyiknek sem.

Elmesélték, hogy a múlt éjjel váratlanul hatalmas harcot kellett vívniuk az oroszokkal. Négy bajtársukat el is veszítették a küzdelemben, de a vonalat jól tartották, sőt

újabb orosz tankokat is sikerült fogniuk.

Egyikük csillagos orosz katonasapkát, a másik orosz képeslevezőlapot, a harmadik orosz újságokat őriz hadiszákmányul. Minden sátorban található valamilyen orosz katonai felszerelés. A katonák közti uralkodó jó hangulatot nem zavarta a szünet nélkül hallatszó ágyúdörgés sem és amikor az ebédre szóló felszólítást meghallották, a jókedv olyan fokra hágott, hogy az ember valamilyen békés cserkész táborban érezte magát. Az ebéd alatt

minden sátorban megszólalt a rádió is, amely a katonáknak szóló üzeneteket közvettíti.

Ebéd után a finn védelmi állás megtekintésére került a sor. Hóval betakart hatalmas légvédelmi ágyúk, kitűnően megépített földalatti fedezékek váltják egymást a terepen és itt-ott egy szuronyos katona figyelmeztet bennünket, hogy kerüljünk egyet, mert akna fekszik a hó alatt. Később egymás után következ-

nek a jól megépített kisebb Mannerheim-vonalak,

drótkadályok, háromszoros kőgátak, mely árkok és újabb aknaterületek.

Azután az út vissza Viipur felé vezet. Itt-ott egy kilőtt ágyúgolyó csapódik le, nem egyszer egészen a közelünkben ér valahol földet. Viipuriból légiriadó hangja hallatszik, az orosz gépek, úgy látszik, újra meglátogatták a várost. Lassan teljes lesz a sötétség és csak a lepedőbe burkolt finn katonák alakja mozog a kihalt területen.

A délkeleti hadszíntér katonái tehát hibátlanul végzik a rájuk bízott feladatot. Hősiesen tartják vonalaikat, a harcok során elszenvetett veszteségük elenyésző és ezzel szemben az orosz tankok és katonák egész sorát ejtik foglyul.

A finn védelem nemcsak tartja magát, hanem elővédjével még a közvetlen támadás veszélyétől is óvja ezt a háromszoros és a katonai szakértők véleménye szerint egyébként is szinte bevehetetlennek látszó erődöt. A hadsereg szelleme kitűnő, ellátásuk elsőrangú és kitűnően megépített sátraikban és fedezékeikben a most már 20 fokot elérő hidegben sem szenvednek.

A múlt héten itt járt amerikai rádióriporter megállapítása tehát helytálló, hogy amennyiben nagyobbarányú orosz erősítések nem érkeznek, a finn csapatok még hosszú hónapokig tartani tudják állásaikat. Addig pedig biztosan megérkezik a külföldi segítség, amelyre most már, úgy látszik, lehet számítani.

L. J.

Január elsejétől kezdődően folyósítják a református és unitárius lelkészek állami segélyét

Kolozsvárról jelentik: A szenátus megnyitására Vásárhelyi János református és Varga Béla dr. unitárius püspök is Bucurestibe utazott, jogszabási szenátori minőségben. Az egyházfők a fővárosban való tartózkodásuk alatt fontos tárgyalásokat folytattak az illetékes minisztériumokkal.

A legutóbbi minisztertanácson, amelyen Tatarescu miniszterelnök elnökölt, a kormány, mint ismeretes, elhatározta, hogy új kisebbségi törvényt dolgoz ki. Silviu Dragomir dr. kisebbségi miniszter megígérte a két egyházfőnek, hogy a most készülő kisebbségi törvény elkészítését megelőzően meghallgatják a kisebbségi egyházak vezetőit is az egyházakat érintő fontosabb kérdésekben. Ezekre a megbeszélésekre 1940 január első napjaiban kerül sor. Dragomir dr. egyébként újlag biztosította az egyházak vezetőit a kormány kisebbségi egyházak iránti jóindulatáról.

Az egyházfők Silviu Dragomir dr. kisebbségi miniszter kíséretében felkeresték Sidorovici őrnagy, országgyűlésparancsnokot is. Vásárhelyi János és Varga Béla dr. részletesen megtárgyalták Sidorovici őrnagy országgyűlésparancsnokkal az országgyűlési intézménynek a kisebbségi egyházak által fenntartott intézményekben való megszervezését és a különböző módokat, amelyekkel a megszervezést végrehajthatják. A tárgyaláson résztvett Silviu Dragomir dr. kisebbségi miniszter is. Végleges megállapodásra még nem jutottak ebben a nagyfontosságú kérdésben és a döntés majd csak újabb tárgyalás után történik meg.

A két egyházfő felkereste Nistor vallásügyi minisztert és a lelkészek állami segélyezésének ügyét újból szóvá tették. A vallásügyi miniszter határozott ígéretet tett arról, hogy a lelkészek január elsejétől kezdődően hozzájutnak állami segélyükhöz. A jövő évi költségvetést csak áprilisban fogják megállapítani, de a református és unitárius lelkészek állami segélyezését már január elsejétől kezdődően folyósítani fogják az ugynevezett rendkívüli hitelből.

A két egyházfő résztvett a Tatarescu kormányelnök által a miniszterelnökségen adott teán is.

Dr. Frank német kormányzó Krakkóban fogadott egy orosz-szovjet delegációt. — Ezen a képen dr. Frank és az orosz delegáció vezetője üdvözlik egymást

**Karácsonyi és újévi ajándéktárgyak,
valamint előírással hátizsákok és sport
cikkek legolcsóbban beszerezhetők**

HAVRANEK cégnél

Nagyvára d., Bulevardu Regele Ferdinand No. 12

Nagyfontosságú ülést tartott a Magyar Népközösség elnöki tanácsa

**A munkássággal létrejött megállapodás jóváhagyása
Részletes munkatervet dolgoznak ki a szakosztályok
Helyreállt a béke az aradi tagozatban**

Kolozsvárról jelentik: Nagyjelentőségű ülést tartott vasárnap Kolozsváron a Romániai Magyar Népközösség Központi Elnöki Tanácsa Bánffy Miklós elnökletével, amelyre az Elnöki Tanács tagjain kívül, meghívót kaptak a parlamenti csoport tagjai, a vármegyei tagozatok elnökei és kiküldötjei. Az ülésen a következők vettek részt: br. Jósika János, a kulturális szakosztály vezetője, Kós Károly a társadalmi szakosztály vezetője, gr. Bethlen Bálint, dr. Gyárfás Elemér, dr. Kolumbán József, dr. Markovits Kálmán, gr. Teleki Ádám, mint az Elnöki Tanács tagjai, továbbá: Albrecht Dezső, dr. Asztalos Sándor, Arató Andor, Arvay Árpád, dr. Bartha Ignác, Bene Ferenc dr. Csonkos Ferenc, Demeter Béla, Filó Ferenc dr. dr. Gadl Lajos, dr. Gál Miklós, dr. Grois László, Járny Márton, br. Kemény János, Kéki Béla, Martzy Mihály, dr. Martonossy György, dr. Müller Jenő, dr. Papp Béla, Orosz Károly, Polonkay Tivadar dr. dr. Palágyi Jenő, Péter János, dr. Soós István, Südy Tibor dr. Szolnoky Gyula, Telegdy László, Tompa Lajos, Toldalagi Mihály gr., Tusa Gábor dr.

Bánffy Miklós elnöki megnyitójában többek között a következőket mondta:

— A mai értekezletnek lényeges feladatai vannak. Sorrendben azt hiszem, úgy menjünk végig, hogy az első pont, az első kérdés, amelyet megszívlelendőnek és erről az értekezletről határozatként kifakadónak látok: a szorosabb kapcsolat a központ és a tagozatok között. Feltehetően szükséges, hogy a tagozatok és a központ állandó kapcsolatban álljanak, hogy az érintkezés az egyes tagozatok és a központ között ennél szorosabb legyen, az értesítések sűrűek, mert csak akkor tudunk eljárni ott, ahol lehet, ha mentül alaposabban vagyunk tájékozva az illető vidéknek, tagozatnak, lakosságnak kívánságairól, bajairól. Ezt a kapcsolatot kell kiépítenünk és ki kell építenünk a szervezetet is. Ennek két ága van, ami időszzerűen ma előttünk áll. Amint méltóztatnak tudni, sikerült a szervezett munkásokkal megállapodásra jutni. Nagy lépés ez a mi kisebbségi életünkben, hogy végre a magyar munkásság felismerve azt a közös érdeket, amely minket minden kulturális, gazdasági és szociális téren összekapcsol, a saját jóvoltából és együttes akarattal belépett a Magyar Népközösségbe.

— Legfontosabb dolog — állapította meg Bánffy Miklós, — és a szervezésnél lényeges, hogy ez a szervezett munkásság a legerősebb nemzeti és legerősebben szembenáll az internacionállal.

Ezután a munkásoknak a Népközösség szervezeteibe való beosztását taglalta Bánffy Miklós, amely úgy fog történni, hogy az egyes tagozatok kijelölik majd, hogy milyen tisztségeket tudnak átengedni a munkásság megbízottainak, a munkásközpont pedig majd kijelöli ezekre a helyekre a megfelelő személyeket.

Majd a központi szakosztályok serkentettebb munkaprogramjáról és a tagozatokkal való kapcsolatok összehangosításával foglalkozott. Javasolta, hogy a központi szakosztályok január 10-ig bezárólag dolgozzanak ki részletes munkaprogramot, melyet azután a vidéki ta-

gozatokkal is megismertetnek. Végül nagyvonalakban ismertette Bánffy Miklós a romániai magyar népcsoport helyzetének időszerű kérdéseit.

Az elnöki megnyitó után hosszabb és mélyreható vita következett, melynek során a felmerült kérdésekhez többen szóltak hozzá. Az értekezlet ezután a következő határozatot hozta:

„A Romániai Magyar Népközösség elnöki tanácsa örömmel veszi tudomásul a szervezett magyar munkásságnak a Népközösséghez való

csatlakozását, mely által teljessé vált a magyar népi egység. A tagozati elnökök majd keresztül viszik a magyar munkásságnak a tagozatokba való szerves bekapcsolását. Az elnöki tanács kimondja, hogy tagjai sorába beválasztja Bartais Sándor és Barta Károly munkás szenátorokat.”

Az ülés további során az elnöki tanács utasítást adott a központi szakosztályoknak a részletes munkaterv kidolgozására, majd elfogadta a Népközösség fegyelmi szabályzatát. Ezután az egyes szakosztályok előadói tették meg jelentésüket és pedig Kéki Béla a közművelődési, Albrecht Dezső a társadalmi, Demeter Béla a gazdasági szakosztály tevékenységét ismertette, dr. Asztalos Sándor pedig a jogsérelmekről és a jogvédő iroda működéséről számolt be.

Az ülés végén Bánffy Miklós általános örömmel bejelentette, hogy az aradvárosi tagozatban helyreállt a béke. Jombart nyug. őrnagy, a tagozat szabálytalanul megválasztott elnöke december 15-én levelet intézett a központi elnökséghez és ebben bejelentette, hogy a tagozati irodát rendben átadta dr. Palágyi Jenő orvosnak, a központ által megbízott ideiglenes tagozati elnöknek.

A józseffalvi bizottság beszámoló ülése

Délután a józseffalvi bizottság tartott ülést Bánffy Miklós elnökletével. Az elnöki megnyitó után Albrecht Dezső számolt be a józseffalvi építkezések menetéről. Eszerint az építkezési terveket már ebben az évben kétharmadrészen sikerült végrehajtani, tehát valamivel több épült, mint amennyit a július 16-iki értekezleten a segélybizottság tervbe vett.

Bejelentette azt is, hogy a munkaügyi minisztérium a józseffalvi gyűjtés határidejét, amely december 31-én járt volna le, jövő évi június 15-ig meghosszabbította.

Boga Alajos kanonok mint Márton Áron püspök megbízottja szólalt fel sé örömet fejezte ki afelett, hogy a józseffalvi építőmunka az irányításra felkért egyházfő, a Katolikus Népszövetség és a Magyar Népközösség között a legnagyobb összhangban folyt le. Számadataikkal szolgálva rávilágított arra, hogy a falu teljes és tervezett felépítésére még kb. két és fél-

millió leire van szükség. Reméli, hogy a romániai magyarság nagy áldozatkészsége meg ezt a pénzt is előteremti.

Bálint József, a Katolikus Népszövetség igazgatója az építkezés menetéről számolt be, melyet augusztus hónap elejétől kezdve személyesen ellenőrzött. Megható jeleneteket festett meg előadásában az épülő falu életéből és hálsán emlékezett meg mindazokról, akiknek osztályrészük van abban, hogy a természeti viszontagságok és más súlyos nehézségek ellenére Józseffalva újraépítése a jelenlegi eredményekhez vezetett.

Végül Seyfried mérnök az adományokról tett jelentést, amelyeket az EMGE jutaltott el Józseffalvára.

Az ülés után a szűkebbkörű józseffalvi bizottság tartott még értekezletet különböző technikai kérdésekről.

Molotov nem válaszolt Tanner rádióbeszédére

A hivatalos szovjet távirati iroda szerint Oroszország a finn népet segíti abban, hogy megszabaduljon mai kormányzati rendszerétől. — További hadisikereket jelentenek a finnek

Moszkvából jelentik: A szovjet kormány nem válaszolt Tanner finn külügyminiszter szombat éjszakai rádióbeszédére, melyben újból megerősítette Finnország készségét a békére. Kétségesnek tartják, hogy Tanner beszédére érkeznek más válasz, mint a Tass hivatalos szovjet hírszolgálati iroda szombat reggeli közleménye, mely hangoztatja, hogy Szovjetország nem áll hadiállapotban Finnországgal, tekintettel arra, hogy ba-

rati szerződést kötött az ugynevezett finn népkormányal. A közlemény hangoztatja, hogy a szovjet nem a finn nép ellen indított akciót, ellenkezőleg: a finn népet saját felkérésére segíti abban, hogy lerázza a Mannerheim-Tanner uralmat, amelyet Anglia és Franciaország eszközként akar felhasználni arra, hogy Észak-Európára is kiterjessze a háborút.

A finnek 176 szovjet harcikocsit zsákmányoltak a háboru kezdete óta

Moszkvából jelentik: A leningrádi katonai körzet parancsnokságának jelentése szerint a szovjet csapatok Murmanszk és Uchta irányából folytatták az előnyomulást. Más kerületeken kisebb esetepatékek és jelentéktelen járőrharcok folytak.

A finnek jelentése szerint a jégstengeri harc-

téri szakasz kivételével mindenütt visszaverték a szovjet támadást. A karéliei földszoroson a szovjet csapatok tovább támadtak, de valamennyi kísérletük meghiúsult. A december 15-iki és december 16-iki harcokban harminc szovjet harcikocsi pusztult el.

A keleti arcvonalon a Ladoga-tó partvidékén is visszaverték a támadást. Két orosz zászlóalj súlyos veszteségeket szenvedett. Tolvajervinél a finn előnyomulás lassan tovább halad.

A háboru kezdete óta a finnek 176 szovjet harcikocsit zsákmányoltak. A Suomisalvinál támadó orosz csapatokat a finnek bekerítették. Petsamo vidékén a finnek Salmijaerviig visszavonultak.

Karácsonyra „Boulevard” cukaküzletben

ismét vásárolunk, mert **nagy választék mellett olcsón frisset és a legjobbat** kapjuk
Tulajdonos: IFJ. PETROVICI MIHALY Nagyvárad. — Horbátz uridivat mellett.

Karácsonyra ismét

Petrovici csokoládégyár

üzleteiben vásárolunk, mert nagy választék mellett olcsón frisset és a legjobbat kapjuk
Fióközetek: STR. ALEXANDRI 26 — 28. — BULV. REG. FERDINAND 6

Aknaöv védi a világ legnagyobb ónolvasztóját

„Singapurnál aknára futott egy személyszállító hajó.” — Miért nincsen nyugalom a maláj szigetvilágban?

Az embernek a mai háborus világban minden nap összéb kell húzódnia, mindennap le kell mondania valamiről. Sokan egy cigarettával szívnak kevesebbet, mások nem mennek moziba, nekem pedig le kell mondani arról, hogy elutazzam Borneóba, vagy a Fülöp szigetekre. Azt olvastam ugyanis egy megbízható hírforrással rendelkező újságban, hogy Singapurnál aknára futott egy személyszállító hajó és az utasok egy szálga a teagerbe veszték. Hát kéremalásan, ha már Singapurnál is úszó aknák veszélyeztetik a szigeteket összekötő propellereket, ekkor jobb mégis itthon maradni, pedig mennyire szerettem volna látni már Jáva vagy Borneo rizstüvelvényeit, pálmáit és déleleg, hennszültött malájait. De hát ha aknára futkosnak ott az ártatlan személyszállító hajók, akkor nem. Nem megyek. Még ha erőszakkal vinnének, akkor se.

Pedig mennyit álmodoztam ilyen utazásról. A Vörös-tengeren keresztül, az Indiai-óceán felé vezet az út és éppen Singapúr az az elágazó állomás Szumátra és Celebesz felé, ami az erdélyi vasuton Tövis, vagy Székelykoesárd, ott át kell szállni, ha közvetlen hajóba nem ült véletlenül az ember. Az út egyik ága Kína és Japán felé vezet, a másik pedig a Szigetek irányába.

De Singapurnál akna robbant... és ok nélkül még ott se robbannak az aknák. Az ok pedig, ha alaposan körülnézünk abban a szigetvilágban, van elég. Szingapúr tudvalevőleg angol gyarmat, 1814-ben szállták meg az angolok és azóta hatalmas arányokban fejlődött az egykori bennszültött halászfaluca. Singapúr ma jelentékeny flottabázisa az angoloknak, hadi és kereskedelmi kikötője van, sőt hatalmas légi kikötője is. Teljesen modern erődjének építését 1936-ban fejezték be — ennél fogva egészen természetes a mai légkörben, amely a Szunda-szigetek szomszédságában sem enyhül, hogy ottan úszó aknák miatt nem egészen ajánlatos hajóra ülni. Az angolok óvatossága természetesen megérthető, hiszen

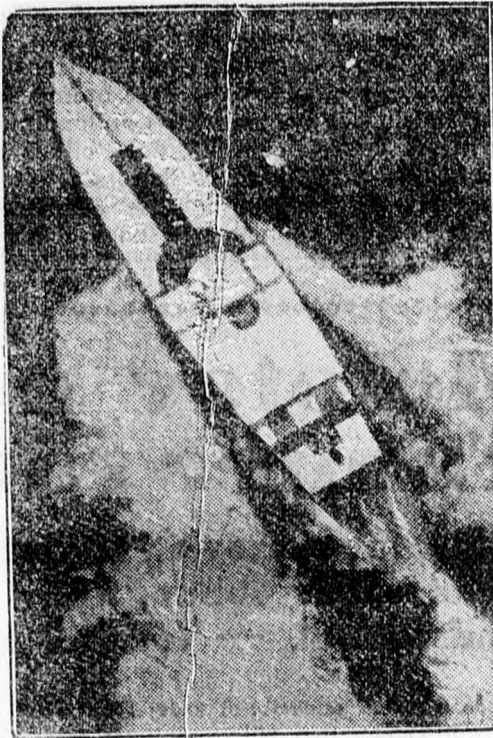
Singapúr mellett van a Pulo Brani szigeten a világ legnagyobb ónolvasztója

és az olmot hadicélekre is fel szokták használni...

De engem nem ez az ólomvasztó telep érdekelt. Hanem a Szunda szigetek félhold alakban fekvő szigetei közül Flores szigetcskéje. Olyan sokat olvastam erről a kis szigetről, hogy nagyon szerettem volna már személyesen találkozni vele. De hát nem lehet. Marco Polo eljuthatott Szumátrára, Khokinkinából való hazatérése közben, de hát ő a XIV. század elején vitorlázott arra és akkor még úszó aknák nem veszélyeztették az Indiai-óceán felé a hajóközlekedést. A portugálok is eljutottak a Szunda-szigetekre a XVI. század közepétől, őket követték aztán a hollandok, (akiknek birtokában van a Szunda-szigetek nagy része, úgy is hívják, hogy Holland India). Csak én nem fogom látni soha Celebeszt vagy Timor szoros bűbajos, hangulatos kis szigeteit s nem szoríthatok kezem a derék malájokkal, akik riskása leve-sünkhöz a rizst termelik. Igazán nagyon sajnálom. Hiszen közöttük is terjed a katolicizmus. Ma még nagyon kevesen vannak. Ötven millió összlakosságból csak 246.554, de a kapucinus, karmelita és jezsuita atyák áldásos munkálkodása nyomán

egyre több lélek nyílik meg és tekint Isten felé a malájok között is.

Ha ez a kis úszó akna közbe nem jön ott Singapurnál, akkor talán most az Egyenlítő körül vitorlázánk. Ez is vonzó hatással van az európai emberre. Az Egyenlítő. Nemcsak a meleg égtáj miatt, de azért is, mert Európától most olyan nagyon messze van. És mert itt ma mindenki a haragvások és ellentétek kiegyenlítésére vágyik. Azt hiszem, míg ezt az Egyenlítőt el nem érjük, nehezen jutunk el oda, a Szumátra közelében levő Egyenlítőhöz. (H. Ö.)

Egő hajó az óceánon.

Folyóirat-szemle

A Jóbarát, az erdélyi ifjuság népszerű folyóirata legújabb száma a következő érdekes és nívós tartalommal jelent meg: Dr V. J.: Karácsony édes ünnepén. — László Imre: Északi rokonaink. — Orbán Szilveszter: Paul Claudel, Prágai kis Jézus (versfordítás). — X. J.: Amatőr-meteorológusok figyelmébe. — Ifj. Xántus János: Dáol a természet. — Nyelylecke. — Csélnyi Béla: Kelet kísérteti nyula, Mandzsuoku. — Danicska Lajos: Mese. Vallomás (versek). — Új pályatétel. — Érdekeségek. — Mária Kongregáció. Rovatvezető: Dávid László dr. — Bíró Vencel: Az első diákév. (4. A jég hátán is megélünk). — Ficzy Dénes: Ady Endre, a zilahi diák. — Ferencz Lajos: Gyergyóban (vers). — Fejtörő. — Fényi István: Két vers (Szekerek, Lassu víz). — Fekad: rügyek. — Szemtől-szemben. — A Jóbarát szerkesztősége és kiadóhivatala: Kolozsvár, Str. Kogálniceanu 2. Előfizetési ára egy évre 120 lei. Egy szám ára 14 lei.

Színes pósta

BETYÁRVILÁG A KÉK HEGYEKBEN

Cungarryból írják: Már beszámoltunk arról, hogy az ausztráliai Kék Hegyek szakaszán a csendőrök elszedték egy egész falu megismétlődő szesz fegyvereit, mert napról-napra megismétlődtek a puskás verekedések és ezek számos halálosvégű lövöldözésnek voltak eszközei. Mint most a darlindowni csendőrfőparancsnokság jelenti, a bányászok a lefegyverzés ellenére is puskához jutottak és szorgalmasan írták egymást, ugyanakkor pedig a bányákban megáll a munka. A furcsaság háttere az, hogy a bányászok órábérét egyes vállalatok néhány pennyvel leszállították, mire a munkások sztrájkba léptek, a vállalatok pedig néhány ezer sztrájktrórt küldtek bányáikba. A két tábor között aztán hetek óta napirenden van a puskaharc. A sztrájkolók bandákba verődtek, megszállták az üzemek környékét és a munkájukba induló társaikat veszik puskavégre. Kétezzer csendőrt vontak össze a veszélyeztetett vidéken, de ennyi hatóság személy sem látezik elegendőnek a betyárvilág megszüntetésére, miért is a hadügyi kormány Belmore kerületi székhelyről csapatokat indított Cungarry felé.

A SÁTÁN CIMBORAI FÖLÖTT ÍTELKEZIK A PHILADELPHIAI ESKÜDTSZEK

Newyorkból jelentik: A philadelphiai esküdtbírók egy mérgekeverő banda ügyét fogja tárgyalni, amelynek hajmeresztő gonosztettei elhomályosítják a leghíresebb francia „kékzakkáll-gyilkosságokat”. A vádlottak (két férfi és két nő) McDevitt államügyész kijelentése szerint legalább 15—20 személyt mérgeztek meg Pennsylvania, Newyersey és Newyork államokban. A vizsgálat során kihallgatott titkosrendőrök elcél-ták, hogy a vádlottak azzal a mesélés csalták törbe áldozataikat, hogy titkos földöntúli hatalommal rendelkeznek, a sáttánnal cimborálnak és a fekete mágia összes titkait ismerik.

AZ AMAZON ÉS ORINOCO — TEJTESTVÉREK

Georgetownból írják: Wright J. C., az angol-guyanai Roraima-kerület vezetője, két és fél esztendő óta járja a világ legvadabb, legutokzatosabb földjét, azt a helyet, ahol Venezuela, Brazília és Columbia nevű délamerikai államok közös elképzelt határa van és ahol az Orinoco-folyam ered. Fél esztendőnként rádió segítségével meg szokta jelölni tartózkodásának helyét s így küldik utána repülőgépen a szükséges élelmi- és lőszereket. A legutóbb kiküldött pilóta, visszatérve Georgetownba, rendkívül érdekes jelentést hozott Wrighttól. Eszerint a kutatónak sikerült megkeresnie az Orinoco forrásvidékét, de amulva látta, hogy ez a hatalmas folyam nem hegyi partokból és forrásokból tevődik össze, hanem a Rio Negro Gualupia nevű mellékfolyójából veszi vizét. Mivel pedig a Rio Negro az Amazon teje, illetve víztestvére és külön eredete egyiknek sincs. Az Amazon ugyanis messze nyugatról táplálkozik s mint átkaroló csáp, nyul le hozzá az Orinoco. Egyébként az Orinoco eredetének vidéke még a szó szoros értelmében a föld egyetlen megmaradt ősvidéke, ahol egy-egy esőzés valószínűs özvívzet rögtönöz s ahol a vizek meleg, páras anyagában teljesen ismeretlen állatvilág él. Wright kérésére nagyszabású föld- és állattani bizottság száll ki a kutató állandó telepére, hogy bőségesebb és szakszerűbb vizsgálatot folytasson Délamerika örök és legrejtélyesebb helyén: a zöldpokol északi harmadában.

AZ ÉNEKLŐ BETÖRŐ TRÜKKJE

Newyorkból írják: Az utóbbi időben mindenki ötletes éneklő betörőkről beszél. A gangster-trükköket unó amerikaiakat, akik számára nem jelent szenzációt az alvilág artisztikus munkája, mód felett meglepte a következő filmben illő eset. Az egyik üzletbe a mult heten jökevény állított be négy fiatalember. A főnök nem volt otthon, csak a segéd dolgozgatott magában. Neki szegezték revolverüket: válasszon, oda adják a pénzt, vagy pedig ellenszegül. A segéd az ismert ajánlatra nem ijedt meg, hanem nyugodtan szabadkozott. A főnök az üzletet bita csak re, a pénztárt nem. Az árukban választhatnak, vegyék, ami kell, a pénztár kulcsa azonban nincs nálam. A főnök négy óra mulva haza jön, tőle kérjék a pénzt. A fiatal emberek tudomásul vették a felvilágosítást és leültek. Hogy ne szálljon rájuk az unalom, énekbe kezdtek. Sorra elénekeltek az ismert operák áriáit és a divatos élégerokat. A hoessu és unaloműző hangverseny után megérkezett a főnök. A hangverseny honoráriumaképpen a kasszát kérték tőle, persze töltött tegeverrel, amit a megretent főnök oda is adott. A jókedvű fiatal emberek megköszönték a pénzt és hálából gyönyörű bucsudalt énekeltek. A főnök által finanszírozott hangverseny egyetlen hallgatója, a segéd elragadtatással nyilatkozott: az énekes rablók művészi teljesítményeiről.

Özv. Kolosváry Sándorné temetése

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn reggel kilenc órakor nagy részvét mellett ment végbe özv. Kolosváry Sándorné temetése. A ravatal a Barátok-templomában volt felállítva s nemcsak gyermekei és a rokonság koszorúit borították, de kongregációs testvéreinek viragai is. Ott láttuk a temetésen az Urak és Urinők Kongregációjának tagjait, azonkívül dr. Markovits Manó ny. főispánt és nejét, dr. Soós Istvánt és feleségét, dr. Gyöngyössy Istvánt, Horváth Árpádot és nejét s másokat. A gyászszertartást Gálffy Sándor plébános fényes segédlettel végezte, majd az olasz temetőben lévő családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra özv. Kolosváry Sándornét.

Elhunyt gróf Woraczicky János földbirtokos

Temesvár. Saját tud. A Monostoron levő bányászati birtokán vasárnap délelőtt szívroham következtében 81 éves korában hirtelen elhunyt gróf Woraczicky János ismert nevű tekintélyes földbirtokos, aki, mint emlékeztetés, annakidején jelentős szerepet vitt a bányászati politikai és társadalmi életben. Országgyűlési képviselője volt a vingai kerületnek a kiváló közigazdász, valamint mezőgazdasági szakértő volt. Magas kora ellenére kitűnő egészségnek örvendett egészen hirtelen halála pillanatáig.

Az elhunytat, aki sógora volt Gróf Kuen-Héderváry volt magyar miniszterelnöknek és horvát bánnak, feleségén Kuen-Balassy Szabina grófnőn kívül fia Olivér, volt szófiai magyar követ, valamint Károly nevű fia, volt pekingi magyar konzul gyászolják. Egyik fia: Woraczicky János, mint huszárkapitány hősi halált halt a háborúban.

Gróf Woraczicky János haláláról értesítették dr. Atzél Oszkár temesvári ügyvédet, a család jogi képviselőjét és jóbarátját és megkérték az intézkedések megtételére. Az elhunytat fiainak megérkezése után a monostori családi sírboltba temetik el.

Főhívás a behívottak karácsonyi ajándékkalkulációjának ügyében

Nagyvárad város polgármesteri hivatalától kaptuk az alábbi felhívást:

„A háború hulláma egymásután borítja el Európa nemzetét. Az állandó feszült légkör s nemzetközi események miatt országunk is kénytelen fiai nagyrészt fegyverben tartani, fegyverben tartani azokat, akik hazájukkal szemben hivatottak szent kötelességüket teljesíteni.

Urunk születésének szent ünnepén lábhozott fegyverrel kell ünnepelnünk és nyitott szemmel, nyitott figyelő fülekkel őrködnünk. Lelkünkben pedig mi itthonmaradtak hódolattal hajlunk meg az Ujezült előtt.

Szeretett olvasók, ezen az ünnepen a mi ezent kötelességünk, hogy lehetővé tegyük a távollévők számára is azt, hogy derűs és boldog ünnepnapot töltsenek.

Nagyvárad városának vezetősége dicséretre méltó akciót indított. Ajándékokat, apróságokat, cigarettát gyűjt a bevonultak számára s az adományi karácsony ezent ünnepén osztják ki a katonai csapatok között. Karoljuk föl a nemese kezdeményezését s anyagi lehetőségeinkhez képest támogassuk az akciót és járuljunk hozzá ajándékaikkal a karácsonyi ezent szeretet szellemében. A városházán a beérkezett adományokból megfelelő elismervényt állítanak ki.

Reméljük, főhívásunk megfelelő visszhangra fog találni és a nehéz órában mindenki megfogja érteni akciónk jelentőségét s hozzá fog járulni azoknak az örömehez, akik országunk dicsőségét őrzik.

A Vatikán részvétlétviratát intézett a kormányhoz a zernesti szerencsétlenség alkalmából

Nagyobb segélyösszeget osztott ki a munkaügyi miniszter a szerencsétlenség színhelyén

Bucurestből jelentik: Ralea munkaügyi miniszter szombaton megjelent a zernesti szerencsétlenség színhelyén, érdeklődött az áldozatok hozzátartozói iránt s a miniszterelnök megbízásából nagyobb segélyösszeget osztott ki közöttük.

A munkaügyi miniszter meglátogatta a kórházban kezelés alatt lévő sebesülteket is.

A bucuresti pápai nuncius kifejezésre juttatta Gafencu külügyminiszternél a Szentsek részvétét a zernesti szerencsétlenség alkalmából.

HITLER PARANCSARA

Saját legénysége elsüllyesztette az „Admiral Spee” német zsebcsirkálót

A hajó kibontott horogkeresztes zászlóval futott ki a montevidoi kikötőből. — Hatalmas tűzfelhő jelezte a cirkáló hősi halálát

Newyorkból jelentik. A Montevidoi kikötő körül több angol és francia hadihajó sorakozott föl, lesve az „Admiral Graf Spee” kifutását, hogy megütközzenek vele.

Az uruguayi kormány vasárnap közölte a német követséggel, hogy az „Admiral Graf Spee”-nek adott haladék vasárnap este lejár és a német cirkáló — ottani időszámítás szerint este 8 óra előtt el kell hagynia az uruguayi vizeket, mert ellenkező esetben a háború idejére internálják.

Montevideóból jelentik: Az „Admiral Graf Spee” helyi időszámítás szerint vasárnap délután 15 óra 15 perckor — (középeurópai idő szerint 20 óra 15 perckor) — a tartózkodási idő lejárt előtt elindult a kikötőből. A hajó legénységéből kétszáz embert és az élelmiszerkészlet nagyrészét a „Tacoma” nevű német hajóra szállították át, mely a kikötőben horgonyzik. Az „Admiral Graf Spee” utjának célja bizonytalannak látszott. Lassan hagyta el a kikötőt, déli irányba indult el s az argentin partok mentén haladt. Azután lassan eltűnt szem elől. A német zsebcsirkálón kiindulásakor kibontott horogkeresztes zászló lengett. A hajó a partoktól 5 mérföldnyire lehorgonyzott, majd közép-európai időszámítás szerint 11 óra 5 perckor hirtelen tűzfelhőbe borult, hatalmas robbanás hallatszott és a zsebcsirkáló 12 óra 7 perckor eltűnt a habokban.

A hajó saját legénysége süllyesztette el. A legénység mintegy ötszáz tagja mentőcsónakokon hagyta el a süllyedő hajót.

Miért kellett elsüllyeszteni a cirkálót?

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint az uruguayi kormány nem engedélyezett annyi tartózkodási időt, hogy az „Admi-

ral Graf Spee”-t újra teljesen hajóképes állapotba helyezték. Hitler ezért utasította Langsdorf kapitányt, a páncélos cirkáló parancsnokát, hogy a hajót semmisítse meg.

A montevidoi kikötőből való távozás előtt a páncélos cirkálóról elsősorban az idősebb és családos tengerészeket szállították át a Tacoma gőzösre.

Az elsüllyedés pillanatában a Tacoma gőzös a páncélos közelében cirkált. Rajta kívül még két argentin cirkáló tartózkodott a közelben.

A montevidoi német követ tiltakozása az uruguayi kormánytól.

Montevideóból jelentik: Az uruguayi német követ, kormánya megbízásából, tiltakozást jelentett be az uruguayi kormánytól amiatt, hogy az „Admiral Graf Spee”-nek a nemzetközi jog legmesszebbmenő megsértésével nem adta meg a hajó sérülésének kijavításához szükséges magától értetődő tartózkodási engedélyt. Tiltakozást jelentett be a kormánytól az „Admiral Graf Spee” parancsnoka is. A cirkáló parancsnoka egyben a német követ útján köszönetét fejezte ki Uruguay népének az őszinte rokonszenvért, valamint a halottak és sebesültek iránt tanúsított emberséget magatartásért.

Ellentétes hírek a „Graf Spee” parancsnokáról és tisztjeiről.

Montevideóból jelentik: Egyes jelentések szerint az „Admiral Graf Spee” parancsnoka és tisztjei életüket vesztették a hajót elsüllyesztő robbanás következtében.

Másik jelentés szerint viszont a parancsnokot és tisztjeit a „Libertad” argentin cirkáló vette fedélzetére.

Berlinből jelentik: Az „Admiral Graf Spee” megmentett legénységét a „Tacoma” nevű német űrhajó vette fedélzetére.

200 ezer ember nézte végig a tengeri drámát.

Montevideóból jelentik: Az „Admiral Graf Spee” elsüllyedését 200 ezer ember nézte végig. A „Cumberland” angol cirkáló és több argentin vontatóhajó éjfélig 400 német hajótöröttet vett fedélzetére.

Montevideóból jelentik: A Havas francia hírszolgálati iroda jelentése szerint az „Admiral Graf Spee” elsüllyedésének színhelyén égő olajfoltok jelzik a tengeri dráma helyét. A robbanás után a közelben lévő uruguayi és argentin hajók, valamint a háttérben lévő szövetséges hadihajók is a helyszínre siettek, hogy segítségére legyenek az elsüllyedt hajó legénységének. Az „Admiral Graf Spee” parancsnoka a Libertad nevű argentin hajó fedélzetén tartózkodik és — a francia jelentés szerint — engedélyt kért, hogy a hajón Buenos Airesbe menjen. A legénységet a lakosság vette gondozásába.

Karácsonyi olcsó vásárunkat

okvetlen tekintse meg! Külföldi üvegdiszkek csokoládéfigurák külön osztályon. Vigyázat!

Szaloncukorkáink izre utánozhatatlan. Arany, ezüst és briliáns külföldi üvegdiszkek.

Legkittünőbb tearumok, teák, likőrök, sajtok, déligyümölcsök és halárak nagyon olcsó!

Jegyezze meg jól a nevet!

CUBA Mariska
Nagyvárad, Avram Iancu utca
10 szám.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 4 negyedévre 225, egy hóra 75 lel.
Külföldön: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postaküldeménykénti csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Keleti szél, néhány helyen kisebb havazás, havas eső, köszítálás.

Zürichi zárlat. Párizs 9.95 fél, London 17.56, Newyork 445.87, Brüsszel 73.85, Milánó 22.50, Amsterdam 237, Berlin 178.62, Szófia 530 aruban, Belgrád 10, Bucuresti 330.

NYITVA TARTHATÓK AZ ÜZLETEK DECEMBER 24-ÉN ÉS 31-ÉN. Bucurestiből jelentik: A vasárnapi munkaszünet módosításáról szóló törvény értelmében az üzletek vasárnapon és törvényes ünnepeken is nyitva tarthatnak, ha ezek új év előtti napra esnek, vagy pedig ha a karácsonyi ünnepek hétfőn kezdődnek. Az idén így esnek a vasárnapok. Ennélfogva a kereskedők úgy december 24-én, mint december 31-én egész napon át tetszésük szerint nyitva tarthatnak. Karácsony harmadnapján, december 27-én az üzletek zárva lesznek.

Kóstolja meg a kitűnő ízű mindig friss **„BOMBIR“** csokoládé-bonbont Nagyvárad, Aurel Lazar utca 4.

Eltűnt egy hetedik elemista. Nagyvárad, Sajtó tud. Szentágyasi Endre tizenöt éves elemi iskolai hetedik osztályos tanuló, az itteni Szent József fiúnevelő intézetből a napokban ismeretlen helyre távozott. Az aggódó szülők kérik mindazokat, akik a fiú tartózkodási helyéről tudnak, vagy fölvilágosítást adhatnak, hogy akár a Szent József-intézet elöljáróságát, akár az eltűnt gyermek édesanyját értesítsék. Az édesanya címe: Faragó Anna, Ip. Szilágy megye. Édesanyja szeretettel várja eltűnt fiát és a nyomra vezetőt megjutalmazza.

Lelőtték a detektívek, mert nem akarta megengedni, hogy házkutatást tartsanak leánya szobájában. Belgrádból jelentik: Hétfőn reggel hét órakor Markovics Edo, a Prizad (Privilégizált Kivitel Társaság) vezérigazgatójának lakásán házkutatást akart tartani két detektív és egy rendőr. A rendőrségnek ugyanis olyan adatok kerültek birtokába, hogy Markovics Edo leánya tagja annak a baloldali szervezetnek, amely az utóbbi napokban tüntetéseket szervezett az ország területén. A két detektívet és rendőrt Markovicsék cselédje nem akarta beengedni. Szóváltás keletkezett, mire Markovics is előjött pizsamában. Az igazgató sem akarta megengedni, hogy a detektívek bemenjenek leánya szobájába. Emiatt közte és a detektívek között dühködés támadt, melynek hevében az egyik detektív az igazgatót agyonlőtte. Markovics leányát letartóztatták.

DIANA

nyílalásnál, hátfájásnál bedörzsölésre.

Tordai hírek. Sajtó tud. A tordai közönségnek, kereskedőknek, iparosoknak s általában úgy az eladónak, mint a vevőknek régi jogos kívánságára a város vezetősége visszahelyezte a piacot a város központjába, az élelmiszer-piac földterületére. A piac visszahelyezése általános megelégedést keltett. — A legközelebbi országos választást Tordán január 31-én és február 1-én tartják meg. Első nap lesz az állatvásár, másodiknap a kirakó vásár. — Szilveszteri jótékonycélú társas vacsorát rendez december 31-én este a tordai Magyar Kaszinó, Magyar Iparosegylet és Magyar Kereskedő Egylet. — Dr Mikleá János tordai ügyvédet, tordamegyei vadászati felügyelővé nevezte ki a földművelésügyi miniszter. — A hadonvont szegény iparosok családtagjainak segélyezésére szépsikerű tea-estélyt rendezett a tordai Magyar Iparosegylet.

A marosújvári örmény katolikus egyházközség Alexa Ferenc áldozópapságának huszonöt éves fordulója alkalmából december 25-én, karácsony első napján hálaadó egyházi ünnepséget rendez. Az ünnepélyen délelőtt 10 órakor ünnepi szentmise lesz nagy segédlettel és az egyházi énekkar közreműködésével. Szentbeszédet mond dr Fejér Gerő gyulafehérvári kanonok. Szentmise után hálaadó istentiszteletet tartanak, majd az ünnepelt az örmény plébánián fogadja az üdvözléseket. Az ünnepélyre előreláthatólag sokan fognak vidékről is érkezni. A vendégek, akik elszállásolásukra igényt tartanak, kivánságukat december 20-ig jelentésük a marosújvári örmény katolikus plébánián.

fejfájás ellen Beretrás narztilla!

Mi történt a zálogba tett értéktárgyakkal? Kolozsvár. Sajtó tud. Két évvel ezelőtt a kolozsvári ügyészséghez egy kolozsvári lakos fejjelentést adott be az egyik részvénytársaság ellen, mert a zálogba tett tárgyakat nem adták neki vissza. Minthogy a keresetet nem meghatározott személy, hanem az igazgatóság ellen adták be, a törvényezék a keresetet elutasította. A panaszos ezután fejjelentést módosította és azt kifejezetten a társaság igazgatója ellen adta be. Ez ellen az igazgatóság elvállalja a felelősséget. Az elvállalást a törvényezék és a tábla is megállapította. Felfolyamodás következtében az ügy a Semmitűzők elé került, amely az elsőfokú bírósággal ellentétben, a keresetnek helyt adott és így az igazgatónak a bünyügyi hatóságok előtt kell felelnie arra a kérdésre: mi történt a zálogba tett értéktárgyakkal?

GARNER ELVALLALJA A JELŐLÉST AZ AMERIKAI ELNÖKVÁLASZTÁSRA. Newyorkból jelentik: Garner, az Egyesült Államok alelnöke kijelentette, hogy elvállalja a demokrata párt jelölését az elnökválasztásra. Garner, a párt konzervatív elemeit képviseli, akik ellenzik Roosevelt szociális reformjait.

A NAGYVÁRADI KAMARA-ZENEKAR kedden, december 19-én, este 9 órai kezdettel tartja meg idei első nagy hangversenyét az Ujságíró Klubban. A műsoron szerepelnek: Corelli, Bach, Bena, Grieg, Tschairowsky egy-egy művel. A hangverseny szólistái: Breuer O. tanár, Kertész I. hegedűművészek és Weisz M. gordonkaművész. A zenekart a teljes estén Macalik Alfred vezényli. A hangversenyt azok is meghallgathatják, akik nem tagjai az Ujságíró Klubnak.

Légyvédelmi előadás a nagyváradai kereskedők részére. A Kereskedői Tanács közleménye: A kereskedők és hozzártatózók részére rendezett légyvédelmi tanfolyam legközelebbi előadását folyó hó 21-én, csütörtök este fél 9 órai kezdettel tartjuk meg a Kereskedelmi Csarnok nagytermében. — A legutóbbi előadásban beszédet és lepecsételt zöldszínű könyvecskék ma kedden, valamint szerdán és csütörtökön vehetők át Rimanoczy-u. 12. szám alatti hivatalos helyiségünkben. Az előadás csak ezzel a könyvecskével lehet megjelenni. A könyvecskéket a katonai tüzoltó közegek szedik össze előadás után, újabb lepecsételés végett. Azokat, akik az előadásról elmaradnak, a törvény szigorúan bünteti.

Szolgáltató gyógyszertárak Nagyváradon:

Kedden a következő nagyváradai gyógyszertárak tartanak szolgálatot:
Mátyás király, Str. Vlăhuța No. 46. Telefon 21-34. (Ajtay).
Irgalmasok, Bulevardul Regela Ferdinand 27. Telefon 14-84.
Minerva, Piața Unirii.
Sabina, Piața Mihai Viteazul. Telefon 15-28.
Salvator Str. Alexandri (Nagyvárad). Telefon 16-07.

A jótékony nőegyleti tagok tiszteletadásánál szivroham ölt meg Kondor Dezsőné

Nagyvárad. Sajtó tud. Tragikus haláleset történt az egyik főtéri kávéház tiszteletadásánál, ahol a nagyváradai nőegylet vezetői szótartást tartani hetenkénti barátságos összejöveteleiket. A hölgyek között gyakran megjelent Kondor Dezsőné, akit városzerte őszinte rokonszenv és szeretet vett körül.

Szombaton délután tiszteletadásánál hirtelen rosszul lett a fogta el és elvesztette eszméletét. A kávéházban tartózkodó Molnár Vilmos drt, Kondor Dezsőné háziorvosát hívták az asztalhoz. Az orvos injekciót adott be az eszméletlen asszonynak, de már hiábavaló volt fáradsága: Kondorné kiszívódott. A megdöbbentő esetről azonnal értesítették férjét és fiát, valamint a hatóságokat. Megállapítást nyert, hogy az asszonyt szivroham ölte meg.

Kondor Dezsőné halálát férjén és fián kívül menyje, Kondor Istvánné Kassay Magda, dr Rosskopf Béláné, unokahuga, dr Zoltán Károlyné, unokahuga s kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése vasárnap délután volt, nagy részvét mellett.

Élénk buza-kereslet Constantában. Bucurestiből jelentik: Az utóbbi napokban a buza iránti kereslet igen élénk volt. A Szövetkezetek nemzeti intézete 120 shillingért adott el tonnánként buzát constantai paritáson. Ha figyelembe vesszük, hogy a font sterling átlagos árfolyama 1000 lei, úgy az ár vagononként 60 ezer leinek felel meg.

Jólsikerült műkedvelői előadások Nagyváradon. Sajtó tud. Vasárnap délelőtt 11 órakor és délután 5 órakor zsufozt nézőtér előtt szép sikerrel mutatta be az újvárosi római katolikus fiúiskola Mellau István pápai kamarás, újvárosi plébános és Losonczy Gábor „Bűn és bűnbocsánat” című karácsonyi színjátékát. A szereplők valamennyien ügyesen és teljes átérzéssel játszották a mélyhatású karácsonyi játék minden jelenetét s a szépsikerű előadás végeztével a közönség lelkesen ünnepelte a szerzőket. — A váradbeli római katolikus egyházközség műkedvelői kitűnő szereposztásban vasárnap délután hat órai kezdettel a kiállítás keretében szépsikerű műkedvelői előadást rendeztek. Az előadás az „Aki mer, az nyer” című operett került műsorra. Ugy az előadás, mint a kiállítás bevételét a szegény gyermekek karácsonyi fölegyőzésére fordítják.

Temetés. Kertész Margit 32 éves korában hosszas szenvedés után Nagyváradon elhunyt. Temetése kedden délután 2 órakor lesz a Calea Rasantilor 11. számú gyász háztól. (Erdélyi „Concordia”).

Gyomorajdalmak
 Rossz emésztés
 gyomorégést
 gyógyít
Bullrich-Só
 PRÓBAZACSKÓ 10-LEI • 100 gr CSOMAG 28-LEI

Hírek Szatmár megyéből. Sajtó tudósítók jelentik: Szatmár városának árszabályozó bizottsága szombaton délelőtt tartott ülésén foglalkozott azzal a kérelemmel, amelyet a mérsárosok és hentesek a húsárak újbóli felemelése érdekében adtak be. A bizottság azonban elutasító határozatot hozott. Megállapították, hogy a kivitel szünetelése következtében az állatok lényegesen estek, tehát a mérsárosok kérése teljesen indokolatlan. — A szatmári magánalkalmazottak bérharca szombaton végetért. A munkaügyi felügyelőség lefolytatott tárgyalásokon az alkalmazottak és a munkaadók között — a festékeseket kivéve — meg egyezés jött létre. — A festékesek ügyében Kolozsváron döntenek. — Tirnoveanu kerületi munkaügyi főfelügyelő Szatmáron egy értekezleten kijelentette, hogy a kormány a záróórát tartományonként állapítja meg. Elterjesztet csak alaposan indokolt esetben engedélyeznek. — Nadolu Toma, Nagykaroly polgarmestere, aki az ellene indított vizsgálat miatt hosszabb betegszabadságra ment, most beadta lemondását és véglegesen megvált a polgarmesteri szektől. Utódát még nem jelölték ki. — A Nagykarolyban megjelenő „Unirea” című román lap jelenti, hogy a nagykarolyi vasúti állomáson sorozatos vizsgálásokat fedeztek fel. A vizsgálat megállapítása szerint az elköltötött papírgyár gépei helyett hét vagon ócskavasat indítottak utnak, de a papírgyár gépei után számították fel a szállítási díjakat. Ezáltal a CFR jelentős károkat szenvedett.

Legszebb karácsonyi ajándék a jó könyv!

Lelki élet könyvei:

Bretano: <i>A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése</i>	ára 120 Lei
Biró: <i>Jézus Szíve és a kommunizmus</i>	27 "
Biró: <i>E jelben győzni fogsz</i>	20 "
Beaudemenon: <i>Elmélkedések az evangéliumról I., II., III.</i>	600 "
Blázovich: <i>A legfájdóbb válság</i>	60 "
Blázovich: <i>A csend mélységei</i>	105 "
Bangha: <i>Örök élet igéi I., II., III., IV.</i>	390 "
Bangha: <i>Eucharisztia</i>	234 "
Brandstein: <i>Etika</i>	172 "
Berthe: <i>Jézus élete, füzeve</i>	144 "
Berthe: <i>Jézus élete, kötet</i>	215 "
Czypik: <i>Könyörülj rajtunk Uram</i>	45 "
Csávossy: <i>Együtt a Mesterrel</i>	115 "
Csávossy: <i>A nagy király nyomdokain</i>	235 "
Csávossy: <i>Örök igazságok</i>	235 "
Csávossy: <i>Kereszt és feltámadás</i>	235 "
Csávossy: <i>Egy élet Jézusért</i>	35 "
Csávossy: <i>A szeretet nagy titka</i>	110 "
Csávossy: <i>A boldogság útja</i>	10 "
Csávossy: <i>Szent József tisztelete</i>	10 "
Csávossy: <i>Adventi elmélkedések</i>	60 "
Csávossy: <i>Ujjászületés szentsége</i>	30 "
Csávossy: <i>Kis elmélkedések</i>	10 "
Csávossy: <i>Az idők nagy jele</i>	15 "
Chesterion: <i>Aquinoi Szent Tamás</i>	103 "
Dér: <i>Eletforrás</i>	90 "
Dombi: <i>Isten szeretetéről</i>	30 "
Dombi: <i>Kalauz</i>	35 "
Dederichs: <i>Szentbeszédvázlatok</i>	72 "
Drinck: <i>Szabadtságot, munkát, kenyert</i>	115 "
Erdődi: <i>Szeretettel, szenvedéssel</i>	80 "
Erdődi: <i>Jézus nyomában</i>	115 "
Elekés: <i>Krisztus — kenyert</i>	165 "
Evetovics: <i>Királyi törvény</i>	140 "
Esser: <i>Negyedóra a szöszéken I., II., III.</i>	270 "
Eymard: <i>Isteni nagy Szentség</i>	80 "
Eymard: <i>Szentáldozás életforrás</i>	80 "
Fattinger: <i>Tanít az élet</i>	244 "
Faber: <i>Ez nagy Szentség valóban</i>	165 "
Gálos: <i>Vasárnapok, ünnepnapok</i>	240 "
Gálos: <i>Isten magányában</i>	58 "
Gálffy: <i>Istenfiúi életünk</i>	186 "
Gyéressy: <i>Uram nem vagyok méltó</i>	60 "
Griger: <i>Krisztus helyett követségben</i>	60 "
Hynek: <i>Krisztus kinhalála</i>	80 "
Horváth: <i>Tízperces szentbeszéd</i>	85 "
Hajdók: <i>Királyi élet, királyi vér</i>	90 "
Horváth: <i>Eletépítés</i>	65 "
Harsányi: <i>Nemporladó kezű király</i>	180 "
Houder: <i>Mester lábainál I., II., III.</i>	421 "
Jámbor: <i>Örökmécses</i>	55 "
Jámbor: <i>Szent Ignác víze</i>	7 "
Keoskés: <i>A keresztény társadalmi élet alapelvei</i>	310 "
Korompay: <i>Örökélet érettségijén</i>	75 "
Karl: <i>Katolicizmus lényege</i>	108 "
Kempis: <i>Krisztus követése</i>	72 "
Kemenes: <i>Keresztény királyi papság</i>	145 "
Koepgen: <i>A szó hatalma</i>	105 "
Lemoyne: <i>Don Bosco élete I., II.</i>	470 "
Lehody: <i>Isten kezében</i>	120 "
Lucas: <i>Tabernákulum jénnyében</i>	105 "
László: <i>Jézus Szívének iskolájában</i>	30 "
Láng: <i>A munka tudománya</i>	116 "
Marmion: <i>Krisztus a lélek élete</i>	180 "

Müller: <i>Példát adtam nektek</i>	130 "
Müller: <i>A kereszt diadala</i>	144 "
Müller: <i>Harmatozottak ezek</i>	130 "
Magdiós: <i>Hülemzések I., II., III.</i>	460 "
Megyesi: <i>Az isteni kegyelem anyja</i>	90 "
Mopin: <i>Szól az urai szent</i>	90 "
Molnár: <i>A szociális egyház az emberért</i>	110 "
Magdiós: <i>Krisztus világossága I., II.</i>	400 "
Müller: <i>Ima és hivatás</i>	15 "
Müller: <i>Szent bilincsek</i>	55 "
Mezchler: <i>Készület a nagy lakomára</i>	72 "
Mihelics: <i>Modern katolikus fejek</i>	173 "
Mikós: <i>Quadragesimo anno gazdasági rendje</i>	145 "
Müller: <i>A jó Isten</i>	65 "
Müller: <i>Legyetek rókeletések II. kiad.</i>	35 "
Müller: <i>Jertek imádjuk</i>	42 "
Nosztropi: <i>Világnevezek lélektana</i>	173 "
Némethy: <i>A lélek Istennel való magányos beszélgetésének könyve</i>	58 "
Oberhammer: <i>Példák az életből</i>	190 "
Osztay: <i>Szabin testvér</i>	115 "
Plus: <i>A kereszt királyi útja</i>	95 "
Plus: <i>Egből szállott</i>	55 "
Plus: <i>P. Petit hajója</i>	90 "
Plus: <i>Papi elmélkedések</i>	216 "
Petró: <i>A gyermekek korai szentáldozása</i>	105 "
Plus: <i>Lumen Christi</i>	68 "

Roothan: <i>Kövess engem</i>	25 "
Ráb: <i>Eucharisztikus példák</i>	65 "
Schmiedt: <i>A megváltás szolgálói</i>	162 "
Schütz: <i>Eucharisztia</i>	137 "
Schütz: <i>Órség</i>	145 "
Schütz: <i>Örökkévalóság</i>	145 "
Schütz: <i>Házasság</i>	110 "
Schütz: <i>Isten a történelemben</i>	130 "
Spiragó: <i>Felnőttek katekizmusa I., II., III. füzeve</i>	400 "
Spiragó: <i>Felnőttek katekizmusa I., II., III. kötet</i>	500 "
Spiragó: <i>A boldogságos Szűz</i>	129 "
Sik: <i>Zsoltárok könyve</i>	100 "
Szivos: <i>A ma diákja</i>	120 "
Szivos: <i>Diáklelkigyakorlatok</i>	130 "
Tanquerel: <i>Aszketika és misztika</i>	230 "
Tomka: <i>Három nap a Manrézában füzeve</i>	130 "
Tomka: <i>Három nap a Manrézában kötet</i>	175 "
Tomka: <i>Modern hitüdelmi kérdések</i>	112 "
Turner: <i>Engedjétek hozzám!</i>	105 "
Tóth: <i>Miatyánk</i>	280 "
Tóth: <i>Hiszek egy Istenben</i>	240 "
Tóth: <i>Hiszek Jézus Krisztusban</i>	240 "
Tóth: <i>Krisztus király</i>	240 "
Tóth: <i>Tizparanosolat I., II.</i>	480 "
Trikál: <i>Uj élet</i>	105 "
Trikál: <i>Uj szellemiség</i>	100 "
Trikál: <i>Az új nemzedék lelkiisége</i>	72 "
Zsámár: <i>Az isteni jegyes</i>	40 "

Legjobban ajánlható ifjusági munkák:

Kisebbeknek:	
Blaskó: <i>A nagy Király</i>	Ára 10 Lei
" <i>Gyermekek a kereszt alatt</i>	20 "
" <i>Jézusom itt vagyok</i>	10 "
" <i>Jézuska szeress</i>	10 "
Bordéaux: <i>A kis keresztetek</i>	158 "
Jászai: <i>Magyar fészkek fiókái</i>	225 "
Kristóf: <i>Patkó Pista</i>	115 "
Orbán: <i>Ezermester</i>	123 "
" <i>Szüzanya oltalmában</i>	18 "
" <i>Bodvar úrnő</i>	18 "
" <i>A névnapi torta</i>	20 "
" <i>Az elhészelt gyűrű</i>	20 "
" <i>Igazi szegények</i>	29 "
Törökne: <i>Magtúvirágok (félvaszonkötésben)</i>	60 "
(Egészvaszonkötésben)	95 "
Zsoldos: <i>Arnyekherceg</i>	100 "
Wagner: <i>Lángoló szívecskék</i>	60 "
" <i>Az élet kis művészei</i>	60 "

Székely: <i>Pacá Pali nitési tettei</i>	110 "
Schmiedtmayr: <i>Gyermekek Isten útján</i>	123 "
Schmiedtmayr: <i>Gyermekek a szentség útján</i>	125 "
Sebők: <i>Öt világrészen keresztül</i>	140 "
" <i>Egy királyné életéért</i>	140 "
Weiser: <i>Watomika</i>	35 "
Zaymus: <i>Ünnepi köntös</i>	120 "

Leánykönyvek:

Blaskó: <i>Mária és Márta</i>	Ára 60 Lei
Csaba: <i>Ami a serdülő lánynak tudnia kell</i>	140 "
Csaba: <i>Ami a fiatal asszonynak tudnia kell</i>	125 "
Wagner: <i>Mai leányok életstílusa</i>	60 "

Legszebb ajándékkönyvek:

Missalé egészvaszonkötés, vörösmetszés	Ára 303 Lei
Missalé, egész vaszonkötés, arany-metszés	338 "
Missalé bőrkötésben, vörösmetszés	576 "
Tóth Tihamér összegyűjtött művei 22 kötetben. Dús aranyozásu, egészvaszonkötésben	3900 "
Schütz: <i>Szentek Élete</i> négy kötetben, füzeve	432 "
Félvaszonkötésben	376 "
Egészvaszonkötésben	648 "
Díszvaszonkötésben	864 "
Luxusbőrkötésben	1224 "
Schütz: <i>Dogmatika I—II.</i>	900 "
Teljes szentírás öt kötetben, tokban	1440 "

Legalább 500 lei értékű rendelés után öt százalék, — legalább 1000 lei értékű rendelés esetén tíz százalék kedvezmény december 5-től 1940 január 15-ig.

Felszólalás a képviselőházban a kiskereskedők védelmében

Ratifikálják a parlamenti szünetben hozott törvényeket

Bucurestiből jelentik: A kamara mai ülésének napirendjén Theodorescu előadó benyújtotta a szünet alatt hozott rendelet-törvények ratifikálásáról szóló törvénytervezetet, amelyet a bizottság már jóváhagyott. Pop Cornel kijelenti, hogy meg fogja szavazni a ratifikálást, de rámutat arra, hogy nem törvények kellene, hanem jó közigazgatás, amelyet a jelen törvények keretében is meg lehet teremteni. Arról beszélt, hogy szükséges volna a kereskedő-osztály érdekeit a szövetkezeti politikával összhangba hozni, hogy a szövetkezetek ne versenyezzenek az állam segítségével a kereskedőkkel, ami odavezethet, hogy a kiskereskedők érdekeit feláldozzák. Ezek pedig az állami terhek jórésztét viselik. Szükség van arra, hogy az adókat egységesítsék. Az oktatás reformjáról szóló törvényt a parlament elé kell hozni.

— Nem ellenzékenkedünk — mondotta Valcovici. — mint a régi parlament, hanem együttműködünk a kormánnyal. Minden javaslatot a miniszterelnök által kidolgozott program alapján kell megtárgyalni.

Istrate Micescu igazságügyminiszter tudomásul veszi a kifívánított óhajokat és azt, hogy a kamara ratifikálni óhajja a rendelet-törvényeket. Az új rendelet-törvényeket az állam új szervezete követele meg és a kormány siettetni az egyes problémák tanulmányozását a kamara által kifejtett óhajnak megfelelően. Kéri a rendelet-törvények jóváhagyását, ami meg fog felelni a törvényhozás két ága közötti összhangnak az új alkotmány szellemében. Ezután a közrendészeti minisztérium megszűntetését tárgyalják.

Ajándékok

nagy választékban már 20 leitől feljebb
Hans Gierling
órák és ékszerésznél
Nagyvárad, Parcul Traian 6.
Veszek ékszereket és cserélek régi tárgyakat újakra.

SZÍNHÁZ

A „Thalia” karácsonya Nagyváradon

A karácsonyi ünnepek alatt Nagyvárad az idén sem marad színház nélkül. A Thalia együttese gondoskodik közönségünk ünnepi szórakozásáról, még pedig olyan műsorral, amely a karácsonyi ünnepek emelkedett hangulatának mindenben megfelel.

A karácsonyi és újévi ünnepek alatt két vígjáték és egy kabaré műsor kerül bemutatásra.

Az első vígjáték, a Házitündér, Dickens halhatatlan gyönyörű karácsonyi regénye után készült. Elragadó meséje, egyszerű szerepei, a darabon átlengő ünnepi hangulat és az igazi nemes humor a legpompásabb ünnepi szórakozásá avatják a Házitündért. Tóth Elek rendezi a darabot, amelynek vezető szerepeit mellette még Beness Ilona, Kovács Kató, Havadi Nagy Ilonka, Járay Teri, Tihanyi Magda, Senkálcsy Endre, Bodó György és Perényi János alakítják.

Ünnep harmadnapján Barry Connors elragadó vígjátéka, a Fruska kerül műsorra, amelyet most játszott Kolozsváron a Thalia együttese páratlan sikerrel. A közönség és a sajtó egyöntetű megállapítása szerint régen nem volt része a közönségnek olyan derűs, vidám színházi esemény, mint a Fruska előadása.

A Thalia igazgatósága ezután közli a t. közönséggel, hogy az új helyárok a következők:
Rendes esti helyárok: Nagypáholy 365, 5 személyes kis páholy 315, zeöllye 83, korszék 70, támlásszék 48, erkély 38, zártszék 30 lei.

Délutáni olcsó helyárok: Nagypáholy 260, 5 személyes kispáholy 210, zeöllye 50, korszék 40, támlásszék 30, erkély 28, zártszék 22.

Tekintettel arra, hogy szerdán este 9 órakor a Fruska c. vígjáték a 9-ik számú premíer bérletben megy, kérjük az igen tisztelt bérletinket, hogy új bérletszelvényeiket folyó hó 26-án, kedden déli 12 óráig sziveskedjenek a pénztárnál kiváltani, ellenkező esetben a pénztár tovább a bérletök jogait fenntartani nem tudja.

A THALIA KARÁCSONYI MŰSORA:

December 25-én, hétfő délután 3 órakor: **Boldog órák.** (Olcsó helyárrakkal.)

Hétfőn délután 6 órakor: **Házitündér.** (Dickens világhírű vígjátéka. Főszereplők: Tóth Elek, Beness Ilona, Kovács Kató, Havadi Nagy Ilonka, Járay Teri, Tihanyi Magda, Senkálcsy Endre, Bodó György, Perényi János.)

Hétfő este 9 órakor: **Házitündér.** (Premier bérlet 8. szám.)

December 26-án, kedd délután 3 órakor: **Boldog órák.** (Olcsó helyárrakkal.)

Kedd délután 6 órakor: **Házitündér.** (Rendes helyárrakkal.)

Kedd este 9 órakor román előadás.

December 27, szerda délután 6 órakor: **Házi-tündér.** (Rendes helyárrakkal.)

Szerda este 9 órakor: **Fruska.** (Barry Connors óriási sikerű vígjátéka. Zágon István fordításában. Rendező: Tóth Elek. Főszereplők: Be-

ness Ilona, Kovács Kató, Havadi Nagy Ilonka, Járay Teri, Tóth Elek, Perényi János, Senkálcsy Endre.) Premier bérlet 9-ik szám.

December 28. csütörtök este 9 órakor: **Fruska** — Jegyek a fenti előadásokra elővételben szerdától kezdődőleg már válthatók a színház baloldali elővételi pénztáránál naponta délelőtt 11—1-ig és délután 4—8-ig.

Aptéki hirdetésesek

Különféle

szavanként 3 lei

Intelligens

szerény, középkorú nőt 2 tagu családnak keresek. Nagyvárad, Pavel-utca 4. II. emelet, apartm. 7.

Mindenes

szakácsné felvétetik. — Jelentkezni d. u. 2—4 óráig, Nagyvárad, Str. Delavrancea 33. szám.

Elveszett

szavanként 1 lei

Elveszett

pénteken a Katolikus Körben egy sötétbarna, hoessz kabát öv. Kérem a megtalálót jutalom ellenében Nagyvárad, Simeon Stefan u. 7. alá ejltuttatni sziveskedjen.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Veszek

arany, ezüst, briliáns tárgyakat. Herbet ékszeráruház, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 3.

Elaós

egy hizott mangalica malac cca 100 kilós. Cím a kiadóban.

Órák, ékszereket garancia mellett javítok. Aranyat, ezüstöt, briliáns tárgyakat magas áron veszek. Haslinger János ékszerész, Nagyvárad, Bdul Regele Ferdinand 8. szám.

Lakás

szavanként 3 lei

Háromszobás

utcai lakás azonnal kiadó, irodának is. Str. Vlahuta 44. Nagyvárad

Kiadó

butorozott szoba. Erdőkölöni Nagyvárad, Str. Nicolae Zsiga 5. sz. alatt az udvarban.

Központban

7 hold szántó és szőlő bérbeadó. Nagyvárad, Pasteur-utca 4. szám, 3—5 óra között.

2 szoba

irodának, orvosi rendelőnek, lakásnak azonnalra kiadó. Nagyvárad, Piata Regina Maria 3. szám.

Különbejáratu

üres szoba kiadó. — Nagyvárad, Andrei Muresan-u. 3. szám.

SPORT

A magyar Szabó új 3000 méteres fedettpálya világrekordot futott

Berlinből jelentik: A nemzetközi fedettpálya atlétikai verseny kiemelkedő eseménye Szabó Miklós új 3000 méteres világrekordja. Ideje 8 p. 24.3 mp. A régi világrekordot Nurmi tartotta 8 perc 26.4 mp-el. Szabó ideje tehát 2.1 mp-el jobb. Syring a német bajnok 8 perc 35.8 mp-et futott. Harmadik a müncheni Eitel lett. Szabó remek eredményével elnyerte Pritsch birodalmi miniszter vándordíját.

Magyarországon Kíspést az őszi első

Ujpest legyőzte a Ferencvárost

Budapestről jelentik: Vasárnap játszották le a magyar Nemzeti Bajnokság utolsó őszi fordulóját. Az esélyesek sorra győztek. Váratlanul csak a Gamma győzelme jött a Törekvés felett. A Kíspést csapata megőrizte első helyét, de az Ujpest szorosan a nyomában van. Egy pont hátránnyal a Hunfária következik. Nebyedik helyet Szeged foglalja el. A Ferencváros a profibajnokság bevezetése óta első ízben oszított ilyen hátrára, az ötödik helyen kötött ki.

A forduló részletes eredményei a következők:

Ujpest—Ferencváros 1:0 (1:0). Nagy érdeklődés mellett, mintegy 12.000 néző előtt játszották le a mérkőzést, semleges jugoszláv bíró vezetése mellett. A Ferencváros nagyon küzdött, de az Ujpest egységesebb volt és megérdemelten nyerte meg a meccset.

Kíspést—Bocskay 3:1 (2:1). A Kíspést Debrecenből is hazavitte a két pontot, ami az első helyet jelentette.

Hungária—Kassa 4:1 (2:0). Kassa erősen harcolt, azonban a Hungária nagyobb tudása előtt kénytelenek voltak meghajolni.

Szeged—Haladás 5:2 (1:1). Szeged kiköszörülte a szolnoki csorbát és szép győzelmével megelőzte a Ferencvárost.

Elektromos—Szürketaxi 3:2 (2:2).

Gamma—Törekvés 2:1 (1:0).

Belföldi sporteredmények

Arad: A téli kupa első fordulóját játszották le. AMTE—Crisana 10:5 (5:3), Glória—Olimpia 8:0 (5:0). Karácsonykor kerül sor a második fordulóra.

Külföldi sporteredmények

Belgrád: Beogradcsky—Gradjansky 2:0 (1:0). A Szvetkovics béke-kupaért folyó küzdelemben az első két mérkőzés döntetlenül végződött. A harmadik találkozót a belgrádi együttes megérdemelten nyerte.

Magyarország—Németország 4:3. Münchenből jelentik: A magyar és német szabadstílusú birkózók találkozásából Magyarország került ki győztesen 4:3 arányban.

Ujvidék: Ripensia—Vojvodina 2:0 (1:0). Góllövő: Marcu (2). Szép játék után megérdemelten győzött a temesvári együttes. Legközelebb Boroviban játszik a Ripi.

Legszebb imakönyvek:

Egy Lant, Imádságos és énekes könyv 90 lei
P. Boros: **En Uram, én Istenem.**
Férfiak részére. Félvásznonkötésben 35 "
Férfiak részére. Egészvásznonkötésben 45 "
P. Boros: **Mária légy Anyám!**
Nők részére 55 "
Walsér-Varga: **Örökimádás.** Nagybetűs kiadás, gyengébbéteak is könnyen használhatják 468 "
Kis imakönyv. Pázmány Péter után. Egészvásznonkötésben 65 "
Scheffler: **Jézus Neked élek.** Gyermekekimakönyv 32 "
Megrendelhetők kiadóhivatalunk utján.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT